

Årsredovisning 2020

Generaldirektörens förord

2020 blev ett år av aldrig tidigare skådat slag. Coronapandemin medförde krav på omställningar som ingen riktigt hade förutsett. Den globala farsoten innebar gemensamma mål, som delades av alla: att rädda liv, värna hälsa och att betvinga covid-19.

Coronapandemin fick av naturliga skäl en genomgripande inverkan på världshandeln, EU:s inre marknad och handelspolitik, och därmed också på Kommerskollegium, som Sveriges expertmyndighet på området. Vår verksamhetsplan fick revideras och våra insatser omdirigeras till hur coronaviruset påverkade världshandeln samt analys av EU:s och Sveriges möjligheter att handla med omvärlden och få tillgång till samhällsviktiga varor och tjänster.

Vi utvecklade vår statistikinhämtning för att löpande kunna följa handelns utveckling; dess inledande djupa fall och dess stegvisa återhämtning under året. Den kollaps som många befarade inträffade inte och här spelade de internationella handelspolitiska reglerna en viktig roll. Vi visade hur globala värdekedjor hade en avgörande betydelse för Sveriges, EU:s och andra länders tillgång till nödvändig personlig skyddsutrustning, medicinteknik och läkemedel. Vi påtalade att exportförbud av det slag som inledningsvis infördes på EU:s inre marknad, även om de var olämpliga, inte bröt mot EU:s regler om skydd för liv och hälsa. Samtidigt presenterade vi förslag för att förbättra den inre marknadens funktion.

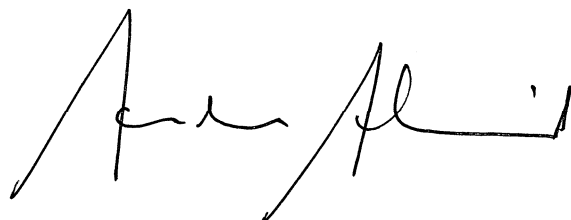
Coronapandemin är inte över. Det är för tidigt att fullt ut värdera effekterna av Kommerskollegiums bidrag till bekämpningen av den globala medicinska och ekonomiska krisen. Vi kan dock konstatera att efterfrågan på våra insatser var hög under 2020 samtidigt som insatsernas kvalitet fick positiva omdömen.

Parallellt med pandemins härjningar styrdes vårt arbete av andra utmaningar inom handeln. Vi kommunicerade om och gav regeringen råd under EU:s förhandling med Storbritannien om handelsvillkoren efter brexit, som resulterade i en uppgörelse på julafton. Vi gav vår syn på hur EU:s framtida handelspolitik bör utformas för att möta växande hot om protektionism. Klimatfrågan och hur internationell handel kan bidra till hållbar utveckling och de globala målen fortsatte att vara i fokus. Vi visade till exempel att handelspolitiken är underutnyttjad i klimatarbetet, och vad som kan göras för att ändra på detta.

Myndighetens växande internationella utvecklingssamarbete fortsatte trots coronapandemin, både för att bygga upp handelspolitisk kapacitet i flera länder och genom att stärka utvecklingsländers möjligheter att exportera sina varor och tjänster till EU och Sverige. Det hade inte kunnat ske utan en snabbt genomförd digitalisering av verksamheten.

Utöver utredningar och internationellt utvecklingssamarbete genomförde vi omfattande löpande insatser för att stödja regeringen i dess handelspolitiska arbete. Vi hanterade också ett stort antal handelshinder, ärenden och frågor i kollegiets kontaktpunkter och samordningsfunktioner. Genom vår nya webbplats, som lanserades under året, fick vi ett tydligt nav i vår kommunikation som gör att vi kan nå ut mer och bättre till företag, myndigheter och alla som söker kunskap om handelspolitik och EU:s inre marknad.

Den här årsredovisningen innehåller en redovisning och bedömning av Kommerskollegiums resultat under 2020, då jag också fick privilegiet att tillträda som myndighetens generaldirektör. Jag vill avslutningsvis rikta ett varmt tack till myndighetens alla medarbetare för storartade insatser under detta exceptionella verksamhetsår, insatser som under större delen av året dessutom genomförts digitalt och hemifrån. Det är ännu en effekt av coronapandemin, som sannolikt får bestående följder för framtidens arbetsliv.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Anders Ahnlid'. The signature is stylized with a large initial 'A' and a long horizontal stroke.

Anders Ahnlid
Generaldirektör

Innehåll

1	Inledning.....	5
2	En väl fungerande inre marknad	16
3	Ett starkt handelssystem	27
4	Goda förutsättningar för utvecklingsländer.....	40
5	En väl fungerande myndighet.....	48
6	Finansiell redovisning	56
	Resultaträkning	57
	Balansräkning	58
	Anslagsredovisning	59
	Tilläggsuppgifter och noter	60
	Väsentliga uppgifter	68

Kort om Kommerskollegium 2020

Kommerskollegiums vision och mål

Kommerskollegium sorterar under Utrikesdepartementet.

På Kommerskollegium arbetar cirka 90 medarbetare, varav omkring två tredjedelar är kvinnor och en tredjedel män.

Kommerskollegium leds av en generaldirektör. I augusti tillträdde Anders Ahnlied som generaldirektör efter Pernilla Trägårdhs vikariat.

Kommerskollegiums kontaktpunkter inom inre marknaden har hanterat cirka 280 frågor från företag och enskilda.

Vi har bidragit med underlag i frihandelsavtalsförhandlingar med Australien, Indonesien, Mexiko, Nya Zeeland och Storbritannien samt i arbetet med det ekonomiska partnerskapsavtalet mellan EU och östra och södra Afrika (EPA).

Vi har haft samarbetsprojekt med Ecuador, Zambia, Bangladesh, Colombia och Ukraina. Genom OTGS har vi haft informations-insatser riktade till Angola, Belarus, Ecuador, Indonesien, Zimbabwe och Ukraina. I stort sett alla kontakter har skett digitalt.

Kommerskollegium har sedan pandemins utbrott kontinuerligt studerat utrikeshandelns förändring och handelssystemets robusthet.

Kommerskollegium har bidragit med underlag till svenska och europeiska intressen i pågående förhandlingar i WTO.

1 Inledning

1.1 Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium är Sveriges myndighet för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Vårt huvudsakliga uppdrag är att bistå med expertstöd i såväl långsiktigt som löpande arbete samt bidra till ökad kunskap inom våra verksamhetsområden.

Kommerskollegium verkar för frihandel och fri rörlighet på EU:s inre marknad. Utgångspunkten är det samlade svenska ekonomiska intresset mot bakgrund av regeringens övergripande mål för tillväxt och sysselsättning. Vi tar hänsyn till näringslivets och konsumenternas intressen samt beaktar utvecklingsländernas perspektiv och integrering i handelssystemet. Kommerskollegiums vision är en hållbar handel utan hinder.

Verksamheten finansieras i huvudsak av två anslag, myndighetens förvaltningsanslag som återfinns under utgiftsområde 24 Näringsliv (UO 24) samt ett ramanslag under UO7 Internationell bistånd som används för att bedriva internationellt utvecklingssamarbete inom myndighetens verksamhetsområde.

1.2 Årsredovisningens struktur

Det utvecklingsarbete som påbörjades 2019 inom myndighetens verksamhetsplanering och uppföljning har fortsatt under året, med utgångspunkt i förändringarna i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Arbetet har resulterat i tre övergripande mål för verksamheten med utgångspunkt i myndighetens instruktion. Målen är kopplade till våra tre verksamhetsområden och dispositionen i årsredovisningen är, precis som förra året, indelad enligt dessa: En väl fungerande inre marknad (kap 2), Ett starkt handelssystem (kap 3) samt Goda förutsättningar för utvecklingsländer (kap 4). Kostnaderna är fördelade per verksamhetsområde och redovisas under respektive kapitel. Fördelningen av kollegiets personal- och overheadkostnader på verksamhetsområden baseras på kollegiets tidredovisning.

En väl fungerande myndighet (kap 5), innehåller en summering av årets övergripande kommunikationsarbete och kompetensförsörjning samt viss annan återrapporering. Årsredovisningen avslutas med den Finansiella redovisningen (kap 6).

Hållbar utveckling är integrerat i vår verksamhet. Vissa övergripande hållbarhetsfrågor redovisas under Ett starkt handelssystem (kap 3), eftersom frågorna framförallt bedöms vara av global karaktär. Även kostnaderna för desamma redovisas där.

1.3 Resultatindikatorer

Under 2020 har Kommerskollegium tagit fram resultatindikatorer för att kunna mäta effekterna av verksamheten. Dessa ligger till grund för bedömningen av det samlade resultatet i årsredovisningen 2020, för olika utredningar, rapporter och kontaktpunkter i myndighetens sammanfattande resultatbedömning.

De effekter som myndigheten eftersträvar med sin verksamhet och som beskrivs i figuren nedan, handlar om utveckling av regelverk och policys, efterlevnad av regelverk och policys och utveckling av individer och institutioner.

Figur 1

För att mäta effekterna av hur regelverk och policys utvecklas, har kollegiet påbörjat en utvärdering av de utredningar och rapporter som publicerats under året för att se hur de sprids och hur innehållet används vidare i handelsvärlden. I den utvärderingen läggs även fokus på hur väl hållbarhetsdimensionerna har integrerats.

För att mäta effekterna av efterlevnad av regelverk och policys, har kollegiet påbörjat en systematisk uppföljning av våra kontaktpunkter och liknande funktioner. Fullgör vi våra uppdrag, bidrar de till transparens och utveckling?

Inom ramen för det internationella utvecklingssamarbetet mäter kollegiet kapacitetsutveckling på två nivåer; den individuella och den institutionella. Kan en individ använda kunskapen vi förmedlat och utvecklar en organisation funktioner och arbetssätt efter våra insatser?

Detta arbete redovisas i år översiktligt i den sammanfattande resultatbedömningen.

1.4 Sammanfattande resultatbedömning

Kommerskollegium har sammantaget nått ett bra resultat inom samtliga verksamheter under 2020.

Vi bedömer att nästan hälften av kollegiets rapporter och större utredningar har uppnått ett mycket bra resultat. De har nått ut såväl nationellt som internationellt och vi har kunnat se att de analyser vi gjort och förslag som vi lämnat, har mottagits väl när vi har presenterat dem och förts vidare av andra på den handelspolitiska arenan. Övriga rapporter och utredningar bedömer vi genomgående har nått ett bra resultat. Vår bedömning av hur hållbarhet har integrerats i våra utredningar och rapporter, visar också på ett gott resultat. Vi har belyst och analyserat kopplingar mellan handel och hållbarhet och lämnar i tillämpliga fall förslag på hur frågorna kan hanteras vidare.

Genom att förvalta kontaktpunkter både inom EU:s inre marknad och det internationella handelssystemet, förmedlar vi kunskap och stöd till företag, enskilda personer och andra myndigheter. I förlängningen kan det leda till en förbättrad rättstillämpning och ett utvecklat regelverk. Vi bedömer att verksamheten inom kontaktpunkterna har uppnått ett bra resultat.

Inom det internationella utvecklingssamarbetet har vi kunnat fortsätta följa kapacitetsutveckling hos individer och institutioner inom handelsområdet samt ge ett bidrag till ökad export från utvecklingsländer.

En väl fungerande inre marknad

2020 var ett exceptionellt år för EU:s inre marknad. Under delar av året satte coronapandemin tre av den inre marknadens fyra friheter helt eller delvis ur spel. Åtgärder för att begränsa smitta och säkerställa sjukvårdens behov stängde gränser för personer och hindrade handel med varor och tjänster. Bristerna påtalades omgående av Sveriges regering, kommissionen tog sitt ansvar och steg för steg återställdes ordningen och den inre marknadens förmåga att upprätthålla fri rörlighet för varor och tjänster. Pandemin har även påskyndat utvecklingen mot en digitalisering av ekonomi och handel på flera sätt. Kommerskollegiums stöd till regeringen har varit av vikt i detta sammanhang.

Pandemin har inneburit att Kommerskollegiums expertkunskaper omsattes i en rad aktiviteter som inte var planerade för 2020 i form av analyser och utredningar. Regeringsuppdraget att analysera hur EU:s regelverk förhöll sig till de åtgärder, till exempel i form av exportförbud, som infördes på den inre marknaden till följd av covid-19 bidrog till att

klargöra det legala läget. Flertalet exportbegränsningar bedömdes vara försvarbara ur rättslig synvinkel, även om de var olämpliga ur handelssynpunkt. Utredningen fick god spridning och delar av dess förslag på förbättringar överlämnades av utrikesdepartementet till kommissionen.

Coronapandemin har påskyndat utvecklingen mot en digitalisering av ekonomi och handel på flera sätt. Kommerskollegiums stöd till regeringen i arbetet med den inre marknadens anpassning till digitaliseringen gavs därmed ökad vikt. Utredningen *"Platform Liability in the EU: A Need for Reform?"* utgjorde ett gott stöd för regeringens ansträngningar och uppmärksammades internationellt.

Under året var kollegiets löpande rapportering om handelshinder på den inre marknaden till följd av covid-19 viktig för att tillvarata svenska företagsintressen. En intervjustudie om handelshinder inom branscherna pappersindustri och *life science* identifierade vissa återkommande problem i handeln och orsakerna till dessa. För att åstadkomma förbättringar var också det fortsatta arbetet för decentraliserad tillsyn av den fria rörligheten för varor och tjänster värdefullt. Kommerskollegiums förslag presenterades bland annat i ett nytt EU-nätverk och citerades i en rapport från Europaparlamentet. Utredningen *Made in EU – how country of origin labelling affects the internal market* uppmärksammades också av Europaparlamentet.

Kommerskollegium är ansvarig myndighet för flera kontaktpunkter som hanterar anmälningar och granskningar av olika slag för att säkerställa fri rörlighet på den inre marknad. Aktiviteten inom flera av dessa har ökat under 2020 på grund av coronapandemin. Till exempel ökade det totala antalet anmälningar inom anmälningsproceduren 2015/1535 från samtliga EU-länder avsevärt: av de 895 anmälningarna gjordes 164 på grund av coronapandemin.

Sveriges Solvitfunktion, som finns hos Kommerskollegium, tog under 2020 emot 166 ärenden om hinder för fri rörlighet som företag och medborgare mött inom EU, flertalet av dessa gällde personrörlighet.

Ett starkt handelssystem

I inledningen av coronapandemin befarades en kraftig nedgång i världshandeln på grund av omfattande nedstängningar runt om i världen. Handelsflödena minskade då dramatiskt. Varuhandeln återhämtade sig sedan betydligt, medan handeln med tjänster fortsatte att drabbas hårt av covid-19. Liksom på den inre marknaden utsattes det globala handelssystemet för betydande påfrestningar under året. Kommerskollegiums

många analyser och utredningar har därför varit viktiga för regeringen när Sverige, som handelsberoende land, navigerat sig genom dessa aldrig tidigare skådade tider.

Kommerskollegium har lagt betydande resurser på att analysera hur Sveriges utrikeshandel påverkats av coronapandemin. Detta genomfördes bland annat genom insamlande av data och statistik från nya källor varigenom Utrikesdepartementet försågs med unik, veckovis rapportering. Under våren gjordes en bedömning av effekterna av covid-19 i handelssystemet. Denna presenterades för Utrikesdepartementet och låg till grund för ett omfattande fortsatt utredningsarbete. Bland annat presenterades förslag på tullfrihet för covid-19 relaterade varor som utgjorde grund för regeringens och EU:s förslag om ”handel och hälsa” i WTO.

Erfarenheterna från inledningen av coronapandemin låg bakom utredningen *Improving economic resilience through trade – should we rely on our own supply?* som visade att en strategi som bygger på handel och integration är att föredra framför självförsörjning för att garantera försörjningsberedskap för Sverige och EU. Utredningen fick stor uppmärksamhet, presenterades för handelsministern, riksdagens näringsutskott, EU-kommissionen och EU:s ekonomnätverk samt uppmärksammades på ledarplats i Sveriges största dagstidning.

Ett flertal regleringsbrevsuppdrag genomfördes för att bidra till ett starkt handelssystem. Utredningen *Trade barriers to goods and services important for climate action – and opportunities for reform* visade att det finns många hinder för handel med varor och tjänster som är kopplade till förnybar energi och renare vägtransporter som gör det svårare att nå klimatmålen. Rapporten var en av årets mest nedladdade från kollegiets webbplats. Utredningen *Analysstöd i frågor avseende handelsstörningar eller handelsavbrott vid fredstida krislägen och höjd beredskap* visade hur Kommerskollegium kan bidra med stöd under handelsstörningar av det slag som inträffade under pandemin och pekade på utvecklingsområden. I rapporten *The use of industrial subsidies by major economies: economic and legal perspectives* analyseras befintliga subventioner för industrivaror i EU, USA och Kina.

Bland övriga utredningar förtjänar *Rules of Origin for the 21st century* att nämnas. Den visade hur reglerna som avgör om en vara anses ha ursprung i ett visst land, och därmed ha rättigheter under handelsavtal, kan anpassas till framtidens villkor och därmed bättre bidra till hållbar handel.

Regeringsuppdraget att analysera EU:s frihandelsavtal med Mercosur (Argentina, Brasilien, Paraguay och Uruguay) pekade på såväl vinster i handeln som utmaningar med avseende på hållbarhet. Vår utredning fick stor uppmärksamhet och kan ligga till grund för kommande ställningstagande till avtalet inom ramen för EU:s beslutsprocess.

På julafton 2020 slutfördes EU:s förhandling om ett frihandelsavtal med Storbritannien som lägger fast villkoren för handelsutbytet efter brexit. Kommerskollegium bistod löpande regeringen under förhandlingens gång och med en snabbanalys omedelbart efter uppgörelsen och inför uppgörelsens godkännande. Betydande insatser gjordes också för att informera svenska företag och andra intressenter om effekterna av brexit.

Kommerskollegium har bistått regeringen i dess arbete med EU:s förhandlingar om frihandelsavtal med Australien och Nya Zeeland, genom att granska tull- och tjänstebud. Kommerskollegium har inom sitt samarbete mot antibiotikaresistens bidragit till att bestämmelser om samarbete om antibiotikaresistens har kommit in i EU:s senaste frihandelsavtal. Kollegiets förslag angående strukturerat samarbete mellan kommissionen och medlemsländerna beträffande implementering av frihandelsavtal har blivit en del av kommissionens arbetsplan på området.

En viktig åtgärd under året var Kommerskollegiums svar på kommissionens begäran om synpunkter inför förestående översyn av EU:s externa handelspolitik. Vårt svar sammanfattar kollegiets syn på hur EU:s framtida handelsstrategi bör utformas för att bidra till frihandel, välstånd och hållbar utveckling. Effekterna kan avläsas när den reviderade handelspolitiken presenteras av kommissionen i början av 2021.

Parallellt med den omfattande utredningsverksamheten har Kommerskollegiums löpande arbete bidragit till att stärka handelssystemet på flera sätt. Analysstödet till Regeringskansliet om frågor som gäller handel och ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet har fortsatt, enligt regeringsuppdrag. Integrationen av hållbarhet i myndighetens verksamhet fortgår. Särskilt fokus har lagts vid kopplingen mellan handel och jämställdhet. Utredningen *Trade and Gender Equality – the role of trade policy* blev den mest nedladdade publikationen från kollegiets webbplats under året och gav ett betydande bidrag till regeringens feministiska handelspolitik. Översättningen till engelska av kollegiets rapport om gränsjusteringsåtgärder för koldioxidutsläpp från 2019 fick stor spridning och togs bland annat upp i OECD:s arbetsgrupp för handel och miljö. Fokus har också med framgång lagts på analys av och förslag avseende hållbarhetsaspekter i

EU:s frihandelsavtal. Kollegiet har dessutom föreslagit att hållbarhetsaspekter beaktas i framtida revideringar av WTO:s upphandlingsavtal.

Kommerskollegiums analys av EU:s system för tullförmåner för utvecklingsländer, som ska revideras, låg till grund för ett svenskt inspel till kommissionen. Kollegiet har gett regeringen underlag för användning i mål om investeringsskydd i EU-domstolen och samverkat med Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) om en studie om utländska investeringar i skyddsvärd verksamhet.

Kommerskollegium har hanterat ansökningar om tullbefrielser, exporttillstånd för medicinsk skyddsutrustning, som infördes på grund av covid-19 samt hanterat ärenden med avseende på handelssanktioner.

Goda förutsättningar för utvecklingsländer

Coronapandemin påverkade även i hög utsträckning genomförandet av Kommerskollegiums internationella utvecklingssamarbete. Vårt utvecklingssamarbete är brett och omfattar ett internationellt utbildningsprogram för handelspolitiska tjänstemän i utvecklingsländer, Trade Academy, bilaterala samarbetsprojekt riktade till såväl handelsdepartement som exportorganisationer, samt informationsinsatser för att underlätta export från utvecklingsländer. Så gott som allt samarbete fick under våren 2020 ställas om till att genomföras helt digitalt. Genom att använda nya digitala verktyg och arbetssätt har vi lyckats med att fortsatt utveckla planerad verksamhet, om än med en del omställningar i själva genomförande och med förseningar över tid.

Det utvidgade målet med verksamheten för Open Trade Gate Sweden innebär bland annat mer marknadsinformation och praktiskt stöd med marknadstillträde till Sverige och EU. Under året påbörjades ett nytt samarbete med Sydafrika, både med handelsdepartementet och med exportfrämjande organisationer i landet. Ett samarbete i Bolivia, med bolivianska exportorganisationer, har också påbörjats. Utbildningsinsatser liksom individuell coachning är exempel på aktiviteter som kunnat genomföras under året.

Flera marknadsrapporter har tagits fram för att öka informationen om marknader för olika produkter i Sverige. Rapporterna har spridits genom webbplatsen och nått ut till en mängd olika utvecklingsländer. Digitala informationsinsatser om export till Sverige och EU har också ägt rum för flera utvecklingsländer.

Totalt 22 deltagare från 9 länder deltog i Trade Academy. Vår utvärdering visar på att deltagarna har haft stor behållning av

utbildningen. En stor del av dem menar också att de ändrat sitt sätt att arbeta till följd av utbildningen och kunnat dela med sig av sina lärdomar och sin nya kunskap i sin hemorganisation, vilket visar på måloppfyllelse.

Det planerade samarbetet med Bangladesh har på grund av resestopp inte kunnat komma igång som planerat och utstationeringen av personal till Dhaka har fått skjutas fram i tid.

I samarbetet med Ecuador är vår bedömning att ministeriet tagit ledningen för arbetet med att implementera kapitlet om handel och hållbarhet i handelsavtalet med EU, i linje med projektets mål. Ett bra exempel på integrering av hållbarhet i våra samarbeten.

I Colombia har ett projektförberedande arbete påbörjats med fokus på tekniska handelshinder. En förstudie är nu klar och är ett resultat av digitala workshops med Colombias handelsministerium.

Den sammanfattande bedömningen av vårt internationella utvecklingssamarbete för 2020 är att det fungerat bra. Argumentet är att det trots pandemin kunnat fortgå i stort enligt plan, tack vare flexibilitet och god anpassningsförmåga både hos våra samarbetsorganisationer och oss själva. Det mer digitala arbetssättet är något vi tar med oss i vårt arbete även framöver då det bidragit till mer kontinuerlig kontakt med våra samarbetsorganisationer och möjliggjort insatser trots minskat resande.

En väl fungerande myndighet

För att fortsätta att vara en väl fungerande myndighet tvingades Kommerskollegium under året på kort tid ställa om till hemarbete för medarbetarna, av smittskyddsskäl. Det medförde förändringar av våra sätt att mötas och samarbeta och vår externa kommunikation. Undan för undan utmejslades allt bättre former för nya arbetssätt, även om de också innebar betydande utmaningar. En viktig komponent i omställningen var en ökad digitalisering av verksamheten. Det var också av vikt att det systematiska arbetsmiljöarbetet kunde fortsätta under året, inte minst genom en utbildning i två steg.

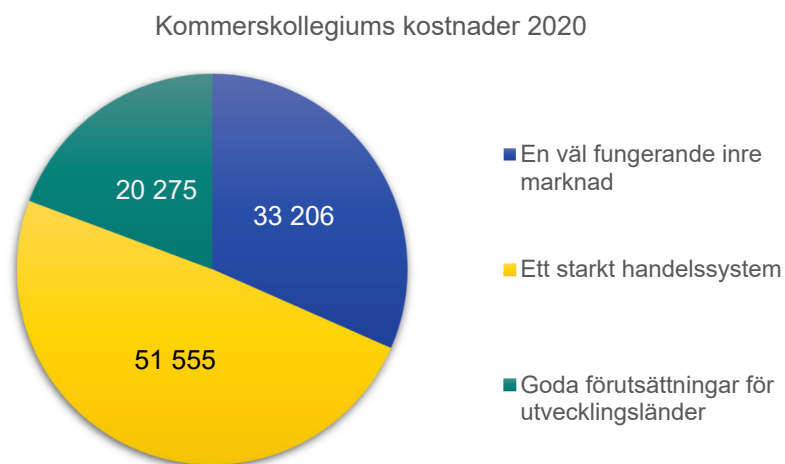
I februari lanserade vi Kommerskollegiums nya webbplats med ny form, nya funktioner, ny struktur och nya texter. Avsikten är att webben ska vara trovärdig, relevant, lyhörd och pedagogisk. Stor vikt har lagts vid att webbplatsen ska vara användarcentrerad och tillgänglig. 2020 medförde att webbplatsen ökade både vad gäller räckvidd och engagemang.

Kommerskollegiums bedömning är att myndigheten är väl fungerande med god arbetsmiljö, fungerande processer för ledning samt styrning och uppföljning. Myndigheten har under året fortsatt arbeta med kompetensförsörjning, bland annat genom att uppmuntra enhetsöverskridande arbete, intern rörlighet och intern kunskapsspridning.

Kommerskollegiums ekonomi

Kommerskollegiums totala kostnader uppgick till 105 036 tkr vilket är en minskning med 7 255 tkr jämfört med 2019. Minskningen, som motsvarar cirka 6,5 procent, förklaras framförallt av covid-19-pandemin som har påverkat myndighetens ekonomi. Driftkostnaderna är 7 501 tkr lägre under året än 2019 vilket motsvarar en minskning på 40 procent. Det är resekostnaderna som står för den i särklass största nedgången mellan åren vilket har sin förklaring i den reseavrådan som gällde större delen av 2020. Även andra driftkostnader har minskat mellan åren, framförallt kostnader för IT-tjänster. Det har inget samband med pandemin utan beror på att myndigheten bytte IT-leverantör under slutet av 2019 vilket innebar kraftigt reducerade kostnader 2020. I figuren nedan presenteras Kommerskollegiums totala kostnader per verksamhetsområde.

Figur 2

I tabellen nedan redovisas Kommerskollegiums totala intäkter, kostnader och resultat uppdelat på verksamhetsområde. På grund av pandemins påverkan på ekonomin användes inte hela det tilldelade förvaltningsanslaget¹ under året. Årets tilldelning uppgick till 91 809 tkr

¹ Ramanslag 2:2 Kommerskollegium ap.1 utgiftsområde 24

och utgifterna på anslaget uppgick till 88 609 tkr, inklusive transfereringar. Det innebar att myndigheten återbetalade anslagskrediten på 1 143 tkr som användes 2019, samt hade ett utgående anslagssparande för året som uppgick till 2 057 tkr.

Myndighetens anslagstilldelning inom internationellt bistånd² uppgick till 22 000 tkr för 2020. Myndighetens utgifter på anslaget uppgick till 20 340 tkr, inklusive transferering. Det innebar att kollegiet utöver ett maximalt utgående anslagssparande 2020 på 660 tkr även återbetalade en del av anslaget.

Kostnaderna och orsakerna till kostnadsförändringarna mellan åren förklaras närmare i kapitel 2-4.

² Ramanslag bistånd 1:1 ap.10, del till Kommerskollegium, utgiftsområde 7

Tabell 1 – Intäkter, kostnader och resultat per verksamhet³

År	2020	2019	2018
	tkr	tkr	tkr
En väl fungerande inre marknad			
Intäkter av anslag	32 836	32 474	30 316
Övriga intäkter	370	320	216
Summa intäkter	33 206	32 795	30 532
Kostnader	33 206	32 795	30 532
Resultat	0	0	0
Medel som erhållits från statsbudgeten	4 200	4 200	4 550
Lämnade bidrag	4 200	4 200	4 550
Ett starkt handelssystem			
Intäkter av anslag	51 413	55 476	54 287
Övriga intäkter	142	1 094	444
Summa intäkter	51 555	56 570	54 731
Kostnader	51 555	56 570	54 731
Resultat	0	0	0
Goda förutsättningar för utvecklingsländer			
Intäkter av anslag	20 240	20 530	17 401
Övriga intäkter	34	2 286	5 229
Summa intäkter	20 275	22 816	22 630
Kostnader	20 275	22 926	22 636
Resultat	0	-110	-6
Medel som erhållits från statsbudgeten	100	0	0
Lämnade bidrag	100	0	0
Kommerskollegium totalt			
Intäkter	105 036	112 181	107 893
Kostnader	105 036	112 291	107 899
Resultat	0	-110	-6
Medel som erhållits från statsbudgeten	4 300	4 200	4 550
Lämnade bidrag	4 300	4 200	4 550

³ Kostnader (och intäkter) för verksamhetskoden Brexit har flyttats från verksamhetsområde *Inre marknad* till *Ett starkt handelssystem*. För 2020 uppgår kostnaderna/intäkterna till 3 619 tkr. Justering har gjorts för åren bakåt och innebär att Inre marknad har minskat med 735 tkr 2019 respektive 517 tkr 2018 jämfört med tidigare års redovisning. Motsvarande ökning finns på verksamhetsområde Ett starkt handelssystem.

2 En väl fungerande inre marknad

Kommerskollegium är Sveriges inre marknadsmyndighet. Vi verkar för en väl fungerande inre marknad som kännetecknas av de fyra friheterna och bidrar till hållbar utveckling. Den inre marknaden ska vara till gagn för företag och medborgare. Vi arbetar därför med att förbättra efterlevnaden av EU-rätten på den inre marknaden och verkar särskilt för ett enhetligt genomförande och en korrekt tillämpning av EU-rätten i Sverige.

Vi tar fram analyser och ger stöd till Regeringskansliet i fråga om nya regelverk som påverkar den fria rörligheten. I uppdraget som inre marknadsmyndighet ingår även löpande arbete inom anmälningsprocedurer, tekniska regler och standardisering, Solvit-funktionen och kontaktpunkter för varor och tjänster.

2.1 Analyser och utredningar

Covid-19 och den inre marknaden

Pandemin har påverkat den fria rörligheten på den inre marknaden hårt. Med anledning av det gav Utrikesdepartementet Kommerskollegium i uppdrag att analysera hur EU:s regelverk förhåller sig till situationen som uppstått under covid-19. Kommerskollegiums bedömning var att de nationella restriktioner som införts förmodligen är rättsligt försvarbara, även om de utgjort hinder i EU-rättslig mening. Kommerskollegium lämnade även förslag till förbättringar i utredningen.

Utrikesdepartementet har fört vidare förslagen till kommissionen tillsammans med de tidigare föreslagna förbättringsområden som Kommerskollegium identifierat inom anmälningsdirektivet 2015/1535.

Kommerskollegium bistod även med löpande rapportering till Utrikesdepartementet om handelshinder på EU:s inre marknad på grund av spridningen av covid-19, som kom till kollegiets kännedom via telefonsamtal från företag, via Solvit, anmälningsdirektivet 1535 eller någon annan av våra funktioner.

Digitala frågor inklusive plattformar

Kommerskollegium har arbetat vidare med de digitala frågorna och gett stöd till regeringen i arbetet med den inre marknadens anpassning till digitaliseringen, enligt uppdrag i regleringsbrevet.

Ett viktigt inspel har varit Kommerskollegiums utredning om hur olagligt innehåll på plattformar ska hanteras: *Platform Liability in the EU: A Need for Reform?* Utredningen ger rekommendationer ur ett

handelsperspektiv, för att skapa ett harmoniserat och välbalanserat regelverk på området. Utredningen har kommunicerats nationellt och internationellt och bidragit till den svenska regeringens ställningstagande.

Kommerskollegium har under året bistått regeringen med analysstöd inom ramen för det så kallade D9-samarbetet (Digital 9). Bland annat har kollegiet i början av året gett input till ett icke-papper inför översynen av e-handelsdirektivet. Kollegiet har också gett underlag inför D9-mötet i juni 2020 som arrangerades av Danmark. Mötet behandlade AI och återhämtningen efter covid-19.

Kommerskollegium har under året fått ett nytt uppdrag under EU:s plattformsförordning. Uppdraget innebär en skyldighet att informera och samråda med näringsidkare som omfattas av förordningen.

Handelshinder för svenska företag på EU:s inre marknad

Kommerskollegium har under året levererat två analyser till Utrikesdepartementet som tillsammans utgör svar på ett regleringsbrevsuppdrag om handelshinder för svenska företag på EU:s inre marknad. Den första analysen bestod av en litteraturöversikt som sammanfattade slutsatser och resultat från ett urval av aktuella rapporter om handelshinder på EU:s inre marknad för företag från flera olika medlemsländer. I den andra analysen genomfördes en intervjustudie bland svenska företag inom branscherna pappersindustri och life science, med fokus på vilka utmaningar och hinder företagen möter när de exporterar till eller gör affärer i andra EU-länder. Djupintervjuer genomfördes med cirka tio företag i respektive bransch, vilket gav möjlighet att identifiera återkommande problemområden och diskutera hur dessa knyter an till bakomliggande orsaker.

Hur nationell ursprungsmärkning kan påverka den inre marknaden

Under året publicerade kollegiet utredningen *Made in EU – how country of origin labelling affects the internal market*. Utredningen analyserar hur nationella krav på obligatorisk ursprungsmärkning av livsmedel påverkar den fria rörligheten för varor. Utredningen presenterades internationellt på ett UNECE-möte. Slutsatser och rekommendationer från utredningen, bland annat angående granskning av märkningskrav och sammanslagningen av anmälningsprocesser, återgavs och refererades i en utredning som efterfrågats av Europaparlamentet.

Vägledning om icke-bindande offentliga åtgärder och EU-rätten

Kollegiet har med utgångspunkt i sitt uppdrag att verka för en enhetlig och korrekt tillämpning av EU-rätten i Sverige publicerat vägledningen

Icke-bindande offentliga åtgärder och EU-rätten – en vägledning för myndigheter och kommuner. Vägledningen riktar sig till myndigheter, kommuner och andra offentliga aktörer som har att tillämpa EU-rätten om fri rörlighet. Syftet är att göra dessa uppmärksamma på att inte bara bindande regler och beslut måste följa EU-rätten utan att det även gäller icke-bindande åtgärder såsom riktlinjer, rekommendationer och uttalanden.

Efterlevnad av EU-rätten - decentraliserad tillsyn

Under 2020 lanserade EU ett nätverk som verkar för efterlevnad av EU-rätten: EULAN. Kommerskollegium deltog vid lanseringen av nätverket samt vid den första workshopen i Bryssel där vi presenterade vårt tankepapper om decentraliserad tillsyn. Vår analys citeras i Europaparlamentets rapport *Legal obstacles in Member States to Single Market rules*.

Sakråd inför ny rennäringslagstiftning

Kommerskollegium deltog under hösten i ett sakråd på Näringsdepartementet om en översyn av rennäringslagstiftningen. Vid mötet uppmärksammade kollegiet om EU-rättsliga överväganden som kan behöva göras i samband med den nya lagstiftningen, eftersom bestämmelser om jakt- och fiskerättigheter kan påverka den fria rörligheten.

2.2 Handelshinder och fri rörlighet inom EU

2.2.1 Tillämpning och analys av anmälningsprocedurerna

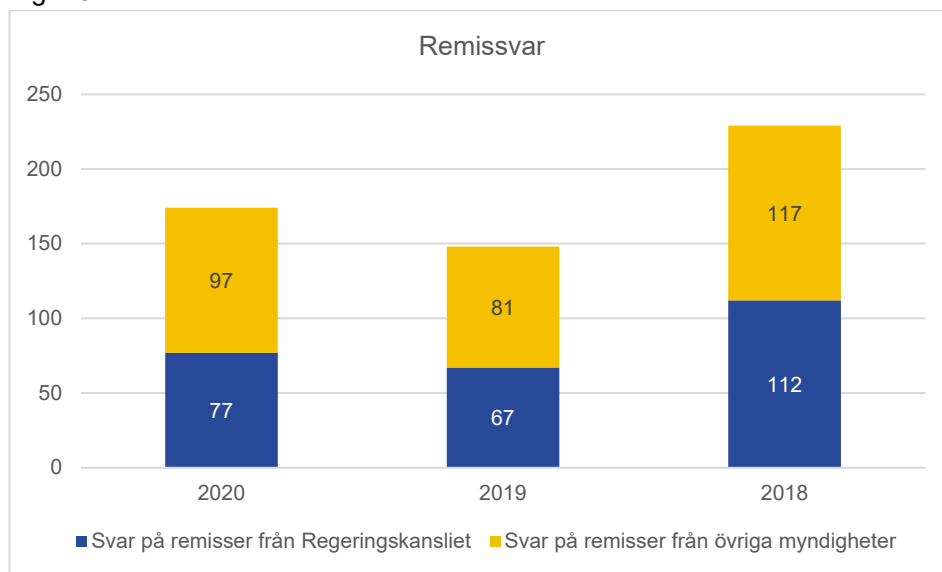
På Kommerskollegium pågår löpande ett arbete med att undanröja onödiga tekniska handelshinder för att den internationella handeln med varor ska fungera så bra som möjligt. Inom ramen för anmälningsdirektivet 2015/1535 granskar Kommerskollegium remisser av förslag till föreskrifter och författningar från myndigheter och Regeringskansliet. Vi anmäler svenska författningsförslag till kommissionen och WTO:s sekretariat för tekniska handelshinder (TBT) och bevakar och analyserar anmälningar från andra medlemsländer. I uppdraget ingår även att årligen sammanställa en rapport över svenska och utländska anmälningsärenden. Inom ramen för den rapporten ska viktigare tendenser inom proceduren som kan påverka svenska handelsintressen analyseras. Kollegiet arbetar löpande med att förbättra proceduren och har framfört förslag till förbättringar såväl inom ramen för utredningen om covid-19 och den inre marknaden, som i årsrapporten för 2018 om anmälningsproceduren. Dessa förslag har under år 2020

använts av Utrikesdepartementet som inspel till kommissionen i syfte att stärka den fria rörligheten för varor.

Kommerskollegium har även under år 2020 uppdaterat Kommerskollegiums föreskrifter (2020:1) om tekniska regler i syfte att förenkla föreskriften samt för att lägga till anmälan av datalokaliseringskrav. Det senare som en följd av ändringarna i förordningen (1994:2029) om tekniska regler. I samband med detta uppdaterades även den anmälningsblankett som ska användas av myndigheter vid anmälan av nationella tekniska regler i syfte att förtydliga och underlätta myndigheternas process med att anmäla. Detta har lett till ökad tydlighet för myndigheter och ett minskat antal frågor i samband med att anmälan ska göras.

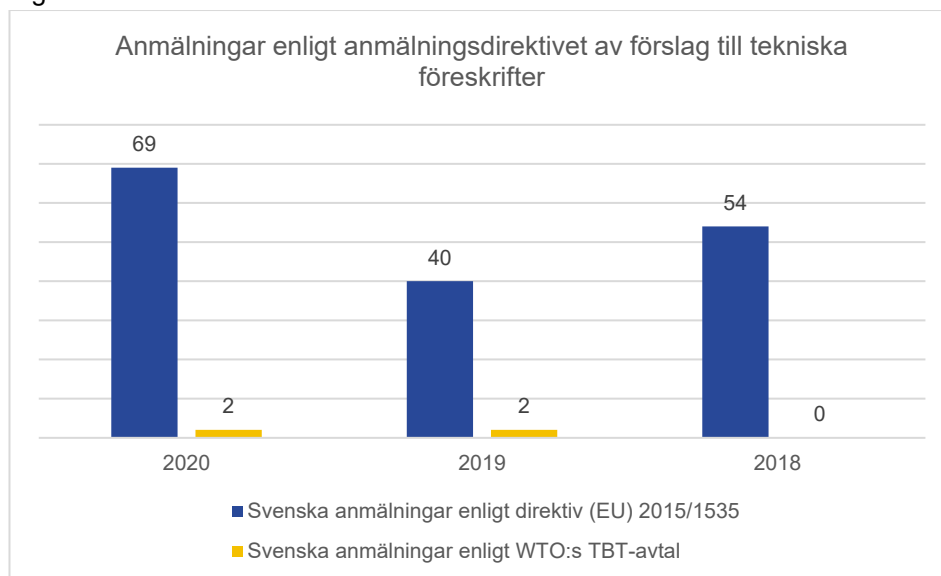
Under 2020 granskade och yttrade sig Kommerskollegium över 174 förslag till föreskrifter och andra författningar. Det är en ökning från 2019.

Figur 3

Av de 174 förslagen som Kommerskollegium granskade omfattades 48 av anmälningsskyldighet enligt anmälningsdirektivet 2015/1535, medan kollegiet bedömde att 107 av förslagen inte behövde anmälas. I 19 fall gjordes ingen slutlig bedömning av anmälningsskyldigheten.

Figur 4

Som framgår av figuren ovan har kollegiet anmält 69 förslag till tekniska regler från svenska myndigheter och Regeringskansliet, vilket är en ökning med 29 anmälningar jämfört med 2019. Av de 69 anmälningarna stod myndigheter för 41 anmälningar och Regeringskansliet för 28.

Totalt anmäldes 895 förslag till kommissionen av de deltagande medlemsländerna under år 2020, vilket är ungefär 200 fler än under 2019. Ökningen beror till stor del på de covid-19-relaterade anmälningarna. Under 2020 har 164 anmälningar genomförts i EU som uttryckligen refererar till pandemin. Kommerskollegium har efter inkomna underrättelser och uppdrag notifierat sex stycken förslag från Sverige som kan härledas till pandemin.

Kommerskollegium har löpande bevakat de notifieringar som genomförts med anledning av pandemin och regelbundet informerat Utrikesdepartementet om anmälningarna och deras utveckling. Dessutom har kollegiet analyserat förslag från andra medlemsstater, remitterat de som bedömts vara handelshindrande och enligt ordinarie rutin föreslagit reaktioner på ärendena. Totalt kommenterade Sverige 20 anmälningar under 2020, vilket är en betydande ökning. Under perioden 2017–2019 kommenterades sammanlagt tio förslag. Även denna ökning kan förklaras av pandemin, då 15 stycken av årets reaktioner var på covid-19-relaterade anmälningar. Dessa kommenterades främst då de bedömdes påverka den fria rörligheten för varor negativt. Men Sverige har även avgett kommentarer på andra förslag som riskerat att hindra handeln på den inre marknaden.

Exempel på ärende

”Frankrike anmälde ett förslag om märkningskrav för återvinning. Ett svenskt möbelföretag påpekade att detta kunde få handelshindrande effekter. Vi analyserade förslaget vidare och rekommenderade att Sverige skulle avge en reaktion. Regeringskansliet gick på den linjen och beslutade att Sverige skulle lämna en kommentar i enlighet med vårt förslag. Två andra medlemsstater reagerade också, liksom kommissionen, som avgav ett detaljerat utlåtande.”

För att förhindra att den fria rörligheten på den inre marknaden påverkas negativt kan medlemsländerna avge reaktioner på förslag till tekniska föreskrifter. Som medlemsland vill man ha så få reaktioner som möjligt på de förslag som anmäls. Under förra året inkom bara sju reaktioner på svenska anmälningar: ett från ett annat medlemsland och sex från kommissionen. Endast en av dessa var i form av ett detaljerat utlåtande, den allvarligare formen av reaktion, övriga var kommentarer. Det är en minskning från året innan då vi fick åtta reaktioner och året dessförinnan (2018) då Sverige mottog tio reaktioner. Minskningen kan ses mot bakgrund av att Sverige anmälde fler föreskrifter under 2020 än under 2019 och 2018.

2.2.2 Anmälningar enligt tjänstedirektivet

Sedan förordning (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden trädde i kraft 2009 har Kommerskollegium i uppdrag att arbeta med anmälningar till EU-kommissionen av nya och förändrade krav på tjänsteverksamhet. Sedan hösten 2013 sker anmälningarna via Internal Market Information System (IMI). Myndigheter anmäler själva sina föreskrifter i IMI. Därefter godkänns anmälningarna av Kommerskollegium för vidarebefordran till EU-kommissionen. Vad gäller krav på tjänsteverksamhet i lagar och förordningar anmäls dessa av Kommerskollegium på uppdrag av Regeringskansliet.

Under 2020 granskades 135 remisser utifrån tjänstedirektivets anmälningsplikt, vilket är fler än året innan. Majoriteten av de granskade författningarna utgjordes av föreskriftsförslag från myndigheter.

Medlemsstaterna gjorde under 2020 sammanlagt 95 anmälningar enligt tjänstedirektivet. Av dessa var tio anmälningar från Sverige, att jämföra med åtta under 2019 och 16 under 2018. Kommerskollegium har gjort

veckovisa sammanställningar till Regeringskansliet av utländska och svenska anmälningar. Vi har även tagit fram en årsrapport för att analysera tendenser inom regleringen av tjänster inom direktivets tillämpningsområde.

2.2.3 EU:s standardiseringspolitik

Kommerskollegium har i uppdrag att i samarbete med svenska intressenter bevaka utvecklingen och tendenser i EU:s standardiseringspolitik. Enligt regleringsbrevsuppdrag ska Kommerskollegium även bistå i genomförandet av regeringens standardiseringsstrategi med åtgärder som bidrar till att stärka den nationella samordningen av standardiseringsarbetet och underlätta myndigheternas medverkan i standardisering.

Kommerskollegium har under året deltagit i EU:s standardiseringskommitté och inför mötena samrått med andra intressenter och berett underlag till Regeringskansliet vid det skriftliga omröstningsförfarandet av begäran till standard. I detta arbete har Kommerskollegium utökat kretsen som har möjlighet att inkomma med synpunkter. Kommerskollegium har även bistått i ett ärende med en formell invändning mot en harmoniserad standard, efter dialog med Utrikesdepartementet.

Kommerskollegium har under året arrangerat två möten med forum för standardisering. Det första hade tema hållbarhet och standardisering. Det andra forumet var sammanslaget med forum för tekniska regler och hade covid-19 som tema. Kommerskollegium har också genomfört en informationsinsats för Trafikverket om möjligheterna att påverka inom standardisering. Sammantaget har dessa insatser bidragit till att ge en bättre förståelse för standardiseringsprocessen som en del av att bistå i genomförandet av regeringens standardiseringsstrategi. Kollegiet har även berett underlag inför kommissionens årliga arbetsprogram för standardisering.

2.2.4 Tillämpning av tekniska föreskrifter och ömsesidigt erkännande

Under 2020 trädde förordning (EU) 2019/515 om ömsesidigt erkännande av varor ikraft. I samband med ikraftträdandet genomfördes även förändringar i förordning (2014:1039) om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn rörande Kommerskollegiums roll. Kommerskollegium yttrade sig över ändringarna innan de trädde i kraft. Kommerskollegium har även genomfört informationsinsatser i form av utskick till berörda myndigheter och kommuner samt företag. Dessa har bidragit till en medvetenhet hos myndigheter om den nya förordningen.

Kommerskollegium har i uppgift att ta emot beslut som myndigheter fattar enligt förordning (EU) 2019/515 och anmäla besluten till EU-kommissionen genom informationssystemet ICSMS.⁴

Kommerskollegium har under år 2020 inte mottagit några beslut.

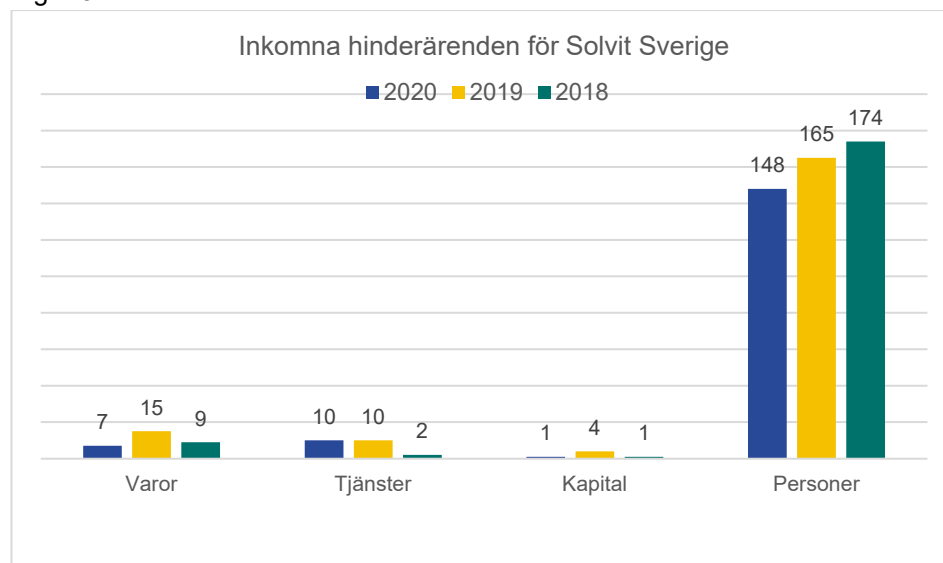
Kommerskollegium stödjer myndigheter och kommuner i frågor kring tillämpning av förordning (EU) 2019/515 och principen om ömsesidigt erkännande.

Kommerskollegium har under 2020 även bistått med analys och lämnat synpunkter på kommissionens genomförandeförordning om ICSMS samt de vägledningsdokument och fallstudier som kommissionen har tagit fram för att förbättra tillämpningen av förordningen.

2.2.5 Solvit-nätverket

Sveriges Solvit-funktion tar emot och hanterar klagomål om hinder för den fria rörligheten som företag eller privatpersoner stött på, när myndigheter inte tillämpar EU-rätten korrekt. Arbetet innebär att på informell väg, i dialog med berörda myndigheter, försöka komma till rätta med de hinder som klagomålen handlar om.

Figur 5

Solvit Sverige tog emot 166 ärenden under 2020 som handlade om hinder för fri rörlighet som företag och medborgare stött på i Sverige, eller i andra medlemsländer. Merparten av det totala antalet ärenden som anmälts rörde hinder för den fria rörligheten för EU-medborgare och deras familjemedlemmar. Det handlar exempelvis om problem vid inresa till, vistelse eller bosättning i Sverige, om rätten till ett uppehållskort

⁴ 11–12 §§ Förordning (2014:1039) om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn

inom utsatt tid och om möjligheten att bli folkbokförd och därigenom få ett svenskt personnummer. Samtliga dessa frågor är återkommande inom Solvit och kända både nationellt och på EU-nivå. En stor andel av de övriga ärendena på personrörlighetsområdet, avser svårigheter med samordningen och administrationen av socialförsäkringsförmåner inom EU.

Exempel på ärende

”En anmälare och dennes a-kassa hade inte fått ett korrekt ifyllt intyg om arbete i ett annat EU-land, från myndigheten i det land där anmälaren tidigare arbetat. Myndigheten svarade inte heller på informationsbegäran från a-kassan. Tack vare Solvit utfärdade myndigheten slutligen ett korrekt intyg som kunde användas av a-kassan för att besluta om arbetslöshetsersättning till anmälaren, i Sverige.”

Kommerskollegium sammanställer även en årsrapport för Solvit och en sådan skickades till regeringen under sommaren, med avseende på verksamhetsåret 2019.

2.3 Kontaktpunkterna enligt tjänstedirektivet och varuförordningen

Kontaktpunkten för tjänster

Den svenska kontaktpunkten, en del av verksamt.se, tillhandahålls genom ett samarbete mellan Tillväxtverket, Konsumentverket och Kommerskollegium. Var och en av dessa tre myndigheter ansvarar för olika funktioner hos kontaktpunkten. Kommerskollegium samordnar myndigheternas arbete, bland annat genom att vara sammankallande till möten med arbetsgrupp och styrgrupp.

Kontaktpunkten har under året uppdaterats för att uppfylla de krav i förordningen om inrättande av en gemensam digital ingång som började gälla den 31 december 2020.

Kommerskollegium svarar för den servicefunktion som kontaktpunkten tillhandahåller. Servicefunktionen har bland annat till uppgift att svara på frågor från tjänsteleverantörer och tjänstemottagare om tolkning och tillämpning av EU:s regler för tjänster. Servicefunktionen besvarade 61 frågor under året, att jämföra med 39 besvarade frågor 2019 respektive 34 under 2018. En klar majoritet av frågorna rörde regler för olika affärsverksamheter på tjänsteområdet, exempelvis att starta ett företag.

Kontaktpunkten för varor

Sedan 2009 tillhandahåller varje medlemsstat inom EU en eller flera kontaktpunkter för information om fri rörlighet för varor, i syfte att underlätta varuhandeln inom EU. Kommerskollegium ansvarar för den svenska kontaktpunkten, som tillhandahåller information om svenska regler för varor till myndigheter och företag. Kontaktpunkten för varor besvarade 54 frågor under 2020 att jämföra med 56 frågor 2019 och 70 frågor 2018. De frågor som hanterades berörde många olika myndigheters verksamhetsområden.

Exempel på ärende

”Ett tjeckiskt företag kontaktade Kommerskollegium när de ville sälja kontaktlinser och solglasögon på den svenska marknaden. Men vilken information måste finnas på deras hemsida? Och behövde de anmäla någonstans att de skulle sälja dessa produkter? Efter kontakter med Konsumentverket och Läkemedelsverket kunde vi berätta för företaget vilka uppgifter som behövde finnas på hemsidan och på produkten/förpackningen och att tillverkaren behövde registrera sig hos Läkemedelsverket för att få sälja linsar, eftersom det räknas som medicintekniska produkter.”

2.3 Kostnader – Inre marknaden

I tabellen nedan framgår hur kostnaderna har utvecklats de senaste tre åren för verksamhetsområdet. De totala kostnaderna är på samma nivå 2020 som 2019, men högre än 2018. *Analys- och utredningsverksamheten* har ökat jämfört med de två föregående åren. Kollegiet lade 2020 ned mycket resurser på ett nytt regeringsuppdrag som handlade om att analysera och kartlägga handelshinder på den inre marknaden. Även andra frågor relaterade till pandemin har prioriterats under året vilket kan vara en förklaring till att analys- och utredningsverksamheten har ökat.

Samtidigt har informationsuppdraget, *Förmedla och utbyta kunskap*, minskat jämfört de två föregående åren, framförallt jämfört med 2019. En trolig förklaring till minskningen 2020 är pandemin. Den har inneburit att arbetet med att hålla bland annat seminarier och utbildningar på plats har minskat. Istället har digitala möten genomförts, som inte kostar lika mycket.

Övriga poster, såsom kontaktpunkter för varor och tjänster, anmälningsprocedurerna, Solvit och remisshantering uppvisar endast mindre skillnader mellan åren.

Tabell 2 – Kostnader Inre marknaden

År	2020	2019	2018
	tkr	tkr	tkr
Analys och utredningar	15 823	14 600	11 083
Förmedla och utbyta kunskap	3 074	4 054	3 122
Övrigt Inre marknaden	14 310	14 141	16 327
varav			
Kontaktpunkter för varor och tjänster	3 815	3 635	3 900
Anmälningssedurerna	2 297	2 822	4 000
Solvit	3 854	3 937	4 171
Svar på remisser från myndigheter och RK	4 031	3 509	4 208
Förlikningsorgan vägtullsystem	298	237	49
Totala kostnader Inre marknaden	33 206	32 795	30 532
Medel som erhållits från statsbudgeten	4 200	4 200	4 550
Lämnade bidrag	4 200	4 200	4 550

3 Ett starkt handelssystem

Kommerskollegium verkar för frihandel och för ett öppet, transparent och regelbaserat multilateralt handelssystem. Kollegiet värnar också om att Sverige och EU följer sina internationella handelspolitiska åtaganden. Detta gör vi genom att följa och analysera EU:s handelspolitik och utvecklingen inom WTO och EU. I uppdraget ingår analys av pågående förhandlingar, bilaterala och regionala handels- och partnerskapsavtal samt EU:s övriga handelsförbindelser i stort.

Myndigheten följer och analyserar kontinuerligt utveckling och tendenser i den internationella handeln. Syftet är att utforska drivkrafter bakom Sveriges handel med varor och tjänster liksom internationella investeringars betydelse för handelsutvecklingen för att kunna bidra med kunskap och underlag till relevanta handelspolitiska aktörer.

Kommerskollegium har under året aktivt arbetat med att samtliga dimensioner av hållbar utveckling alltmer ska genomsyra arbetet med handelssystemet och dess regelverk.

3.1 Analyser och utredningar samt andra insatser

3.1.1 Analyser och utredningar

Handelsutvecklingen och covid-19

Kommerskollegium har under året lagt ned betydande resurser på analyser av hur Sveriges utrikeshandel påverkats av covid-19-pandemin. För att möta kraven har Kommerskollegium samlat in data från nya källor, både hos andra myndigheter och privata företag.

Det insamlade materialet har möjliggjort unik veckovis rapportering till Utrikesdepartementet av den senaste utvecklingen av aktiviteten vid Sveriges gränser. Delar av informationstavlan har även publicerats på Kommerskollegiums webbplats.

I promemorian *Bakgrund om importen med anledning av SARS-CoV-2* gav Kommerskollegium i mars en första bild av Sveriges beroende av Kina, Sydkorea och Italien, som leverantörer av varor till Sverige.

Under våren 2020 gjorde kollegiet en framåtblickande analys av covid-19-pandemins möjliga påverkan på myndighetens verksamhetsområden. Analysen täckte såväl EU:s inre marknad som den yttre handelspolitiken och omfattade bland annat påverkan på handels- och investeringsflöden, handelseffekter för svenska företag, utveckling av handels- och investeringsrestriktioner, strategier för försörjningstrygghet,

utvecklingsländernas ökade sårbarhet och målkonflikter kopplade till hållbarhet samt kommunikationsfrågor. Resultatet presenterades i juni för delar av Regeringskansliet. Den ligger även till grund för nya utredningar med koppling till covid-19.

Kollegiet har tagit fram och analyserat olika förslag till Utrikesdepartementet rörande tullfrihet för covid-19-relaterade varor. Detta bidrog till att Utrikesdepartementet kunde förse EU-kommissionen med underlag inför diskussioner med vissa andra WTO-medlemsländer om att ta fram ett gemensamt förslag om *Handel och Hälsa* som presenterats i WTO. Förslaget kommer diskuteras vidare under 2021 med syfte att anta möjliga åtaganden avseende handel med viktiga medicinska varor under den kommande ministerkonferensen, MC-12.

Improving economic resilience through trade - Should we rely on our own supply?

Kommerskollegium presenterade under 2020 en rapport som analyserar om försörjningstryggheten skulle öka för EU med handelspolitik som går ut på ökad självförsörjning, eller om fördjupad ekonomisk integration med övriga världen är en bättre strategi. Kommerskollegiums slutsats är att en integrationsstrategi, med ett ökat flöde av varor, tjänster, kapital, personrörlighet och data med omvärlden, är mer effektiv, främst för att det ger företagen störst handlingsfrihet. Rapporten har presenterats på Utrikesdepartementet, för handelsministern, i riksdagens näringsutskott, EU-kommissionen och EU:s trade economist network. Rapporten uppmärksammades också på ledarplats i Dagens Nyheter.

Hinder för klimatarbete

Kommerskollegium fick i regleringsbrevet i uppdrag att med ett antal exempel analysera hur handelshinder i EU och ett antal tongivande ekonomier har påverkat klimatarbetet. Detta redovisades i rapporten *Trade barriers for goods and services important for climate action – and opportunities for reform*. Rapportens huvudbudskap är att det finns många handelshinder för varor och tjänster kopplade till förnybar energi och renare vägtransporter som bromsar klimatarbetet och gör det dyrare att uppnå klimatmålen. Handelspolitiken är därmed underutnyttjad i klimatarbetet och skulle kunna användas mer och bättre. Rapporten uppmärksammades såväl nationellt som internationellt, och är en av de mest nedladdade av årets publikationer från vår webbplats.

Rapportens rekommendationer har använts i Kommerskollegiums bidrag till EU:s nya handelsstrategi och återspeglas även i Utrikesdepartementets bidrag till strategin.

Handelsstörningar

På uppdrag av Utrikesdepartementet genomförde Kommerskollegium en analys av hur myndigheten kan bistå Regeringskansliet med analysstöd i frågor avseende handelsstörningar eller handelsavbrott som kan uppstå vid framtida krislägen och situationer med höjd beredskap.

Utredningen har varit särskilt relevant under den pågående pandemin och andra globala spänningar som ofta resulterar i olika typer av handelsstörningar. Utredningen visar att Kommerskollegiums expertstöd utgörs framför allt av juridisk och ekonomiskpolitisk analys och visar på potentiella utvecklingsområden.

Subventioner

Kommerskollegium har analyserat befintliga subventioner för industrivaror i tongivande ekonomier, baserat på exempel från EU, Kina och USA. Syftet var att identifiera de vanligaste typerna av industrisubventioner samt inom vilka sektorer de främst används. En viktig slutsats är att bristen på transparens kring industrisubventioner utgör ett centralt problem när frågan ska förhandlas och diskuteras. Kommerskollegiums bedömning är att utredningen bidragit till ökad kunskap och ökad förståelse av industrisubventioner från ett ekonomiskt och juridiskt perspektiv samt utbredningen av olika industrisubventioner.

Rules of Origin for the 21st century

Kommerskollegium har under året presenterat en rapport om hur ursprungsreglerna kan anpassas till dagens och framtidens villkor inom handel och tillverkning, *Rules of Origin for the 21st century – Including services, digitalisation, sustainability and a more user-friendly approach*. Fokus i rapporten har varit på innovativa förslag inom olika områden som präglar utvecklingen, exempelvis hållbarhet. Rapporten kommer att ha betydelse för hur vi kan använda handelspolitiska regelverk på ett nydanande sätt.

Mercosur

Enligt ett regeringsuppdrag genomförde Kommerskollegium *en analys av frihandelsavtalet mellan EU-Mercosur* inför en eventuell ratificering av avtalet i Sverige. I utredningen analyseras avtalets förmodade positiva och negativa konsekvenser. Som en del av utredningen anordnades dialogmöten med civilsamhället, näringsliv och myndigheter.

Slutsatserna från rapporten har bidragit till en mer nyanserad bild av frihandelsavtalet och belyst principiella utmaningar rörande hållbarhet

och ökad handel. Rapporten har blivit uppmärksammas i både svensk och internationell media.

En osäker omvärld – om hur företag påverkas av protektionism

Tillsammans med Business Sweden publicerade Kommerskollegium under året en rapport som analyserar hur tilltagande protektionism och en osäkrare omvärld påverkar företagens affärsstrategier. Lanseringen av rapporten försvårades av pandemins utbrott och fick därmed inte det önskade genomslaget.

Kollegiets bidrag till översynen av EU:s handelsstrategi

Kollegiet har lämnat in egna förbättringsförslag inom ramen för en konsultation om översynen av EU:s handelsstrategi. Kollegiets insatser har lett till att flera intressenter från näringsliv och civilsamhällesorganisationer har lämnat synpunkter om hur EU:s handelspolitik kan förbättras. Kollegiets förbättringsförslag har fått spridning i sociala medier och tagits upp av Utrikesdepartementet och EU-kommissionen.

Kvartalsrapporter

Kommerskollegium har under året producerat fyra kvartalsvisa statistikrapporter i serien Sveriges utrikeshandel med varor och tjänster samt direktinvesteringar. I rapporterna sammanställs en stor mängd statistik från olika källor, huvudsakligen Statistiska Centralbyrån (SCB). Syftet med rapporterna är att ge en övergripande och aktuell bild av Sveriges handel med omvärlden. Rapporterna innehåller ett fördjupningskapitel med ett särskilt fokusområde. I årets rapporter har dessa varit Sveriges tjänstehandelsutbyte med Storbritannien, Sveriges handel med vårdprodukter och handelsrelationen med Storbritannien. Kvartalsrapporterna uppmärksammas regelbundet i media vilket bidrar till att sprida information om hur handeln utvecklas.

3.1.2 Insatser inom olika sakområden

Handel och hållbarhet

Ett av Kommerskollegiums uppdrag är att bistå Regeringskansliet med analysstöd i frågor som avser handel och ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet. Under 2020 har myndigheten fortsatt sitt arbete med att integrera hållbarhet i myndighetens verksamhet. Prioriterade frågor har varit interna utbildningsinsatser, samt integrering i kollegiets övergripande verksamhetsmål och processer. Dessa insatser har resulterat i en ökning av såväl analyser som hållbarhetsfokus inom vårt

utvecklingssamarbete, vilket inte minst speglas av de planerade insatserna för år 2021.

Ett fortsatt analytiskt fokus har varit kopplingen mellan handel och jämställdhet, samt hur handelspolitiken kan bidra till ökad ekonomisk jämställdhet. Utredningen *Trade and Gender Equality – the role of trade policy*, publicerades i början av året och kom att bli den mest nedladdade av årets publikationer. Utredningen belyser kopplingarna mellan handel och jämställdhet. Innehållet har kommunicerats internationellt och nationellt. Kommerskollegiums bedömning är att analysen har bidragit med kunskap till den internationella diskussionen om hur handelspolitiken kan bidra till ökad jämställdhet och utgjort ett stöd i regeringens arbete med att formulera den feministiska handelspolitiken.

Under året publicerade Kommerskollegium en engelsk översättning av rapporten om gränsjusteringsåtgärder för koldioxidutsläpp som publicerades under 2019. Den blev en av årets mest nedladdade publikationer från vår webbplats. Rapporten har fått spridning till ett antal WTO-medlemmar och bidragit till ett flertal diskussioner kring hur ett sådant verktyg ska kunna utformas på ett effektivt och WTO-förenligt sätt. Ett exempel är OECD:s Joint Working Party on Trade and Environment, där kollegiet bland annat gjort inspel på projekt inom handel och cirkulär ekonomi, handel som en kanal för spridning av grön teknologi samt gränsjusteringsåtgärder för koldioxidutsläpp.

Kollegiet har fortsatt lagt fokus på analys av hållbarhetsaspekter i EU:s frihandelsavtal, i synnerhet avtalet mellan EU och Mercosur, samt Epa och avtalet med Storbritannien. I detta arbete har kollegiet prioriterat dialog med berörda intressenter, till exempel inom civilsamhället. Både antalet deltagare och bredden på deras intresseområden, samt relevansen av deras kommentarer för vår analys, visar att tidigare insatser inom nätverkande, kommunikation och deltagande i olika forum, etablerat kollegiet som en relevant och trovärdig aktör inom handel och hållbarhet.

I enlighet med uppdrag i regleringsbrevet redovisade kollegiet i en årsrapport hur myndighetens verksamhet bidragit till Agenda 2030 samt hur vi arbetat för att integrera de tre dimensionerna av hållbarhet i vårt arbete.

GSP - EU:s system för tullförmåner till utvecklingsländer

EU:s system för tullförmåner till utvecklingsländer - Generalised Scheme of Preferences (GSP) regleras i en förordning som löper ut den 31 december 2023. EU-kommissionen har inlett en översyn och analys av hur systemet ska utformas från och med år 2024. Efter önskemål från

Utrikesdepartementet har Kommerskollegium under året analyserat det nuvarande systemet och tagit fram underlag till svenska ståndpunkter inför framtagandet av den nya förordningen, däribland förslag om hur GSP-systemet bättre kan främja en hållbar utveckling.

Kommerskollegiums underlag låg till grund för ett första svenskt inspel till EU-kommissionen med skriftliga ståndpunkter om hur GSP-systemet bör se ut under nästa förordningsperiod, samt har utgjort underlag till svenska inlägg vid möten med EU-kommissionen och övriga medlemsländer.

Handelspolitiska skyddsinstrument

Under året har Kommerskollegium representerat Sverige i EU:s kommitté för handelspolitiska skyddsinstrument (TDC) enligt särskilt förordnande. Kommerskollegium yttrar sig också under regeringens beredning av ärenden inför omröstning i TDC, vilket skett 46 gånger under året. Kommerskollegium har fortlöpande övervakat frågan om de skyddsåtgärder på vissa stålprodukter som EU-kommissionen införde 2019 och förlängde giltighetstiden för under 2020.

Investeringsskydd

Sverige har bilaterala investeringsskyddsavtal och omfattas av de avtal EU har ingått. Syftet med avtalen är att underlätta för investerare på det egna territoriet och att skydda egna investerare utomlands.

Kommerskollegium har under året tagit fram underlag till Regeringskansliet i mål hos EU-domstolen, som är relevanta för investeringsskydd. Underlagen har utgjort en grundläggande del vid framtagande av Sveriges inställning.

Kommerskollegium bidrog under året med expertis till både Justitiekanslern och Utrikesdepartementet, i samband med att en investerare riktade krav mot Sverige, om att den svenska staten och dess agerande hade inneburit en överträdelse av ett investeringsskyddsavtal. Detta innebar en praktisk tillämpning av ett förslag, som Kommerskollegium tog fram under senare delen av 2019, på hur Sverige kan agera om ett sådant krav uppstår.

Offentlig upphandling

EU-kommissionens förslag om International Procurement Instrument (IPI) ger möjligheter att införa vissa restriktioner mot anbud från länder utanför EU, i syfte att förmå dessa länder att öppna upp sina upphandlingsmarknader för EU-företag. Kollegiet har lämnat synpunkter inom

ramen för pågående förhandlingar inom EU och dessa har utgjort underlag i processen att utarbeta svenska positioner.

På upphandlingsområdet har Kommerskollegium följt utvecklingen och bidragit med inspel när det gäller arbetsprogrammet om hållbarhet i WTO:s kommitté för offentlig upphandling. Vår bedömning är att hållbarhetsaspekter bör tydliggöras i framtida revideringar av avtalet och att kollegiets arbete bidrar till diskussionen om och hur dessa skulle kunna beaktas.

Handelshinder och marknadstillträde

Kommerskollegium har i uppdrag att förebygga, minska och undanröja handelshinder i länder utanför EU. Handelshinderarbetet bedrivs inom ramen för marknadstillträdespartnerskapet som är ett samarbete mellan EU-kommissionen, EU:s medlemsländer, europeiska branschorganisationer och företag. Kommerskollegium är svensk representant i marknadstillträdespartnerskapet och tog under året upp handelshinder för svenska företag, såväl muntligt som skriftligt, inom ramen för marknadstillträdespartnerskapet. Kommerskollegiums inspel bidrar till att EU-kommissionen tar upp hindren vid bilaterala möten med länder där hindren finns och vid möten i WTO. Detta leder till att handelshinder minskar eller undanröjs. Effekterna av handelshinderarbetet inom ramen för marknadspartnerskapet redovisas i en årlig handels- och investeringshinderrapport. Av rapporten framgår inte effekter på svensk export genererad av undanröjda handelshinder, men Kommerskollegium bedömer, utifrån tidigare års rapportering från EU-kommissionen, att de ligger i storleksordningen 1,5 mdr kronor per år.

Kommerskollegium har under året även lämnat synpunkter som har påverkat utformningen av EU-kommissionens nya marknadstillträdesdatabas och den årliga handels- och investeringshinderrapporten.

Uppgifter om handelshinder för de svenska företagen inhämtades genom kontakter, enkäter och intervjuer samt via kontakter med svenska ambassader, Business Sweden och handelskamrar.

Kollegiet tog fram underlag inför Sveriges bilaterala handelsmöten med Saudiarabien, Sydafrika och USA.

Utländska investeringar

Kommerskollegium har under året enligt uppdrag från regeringen samverkat med FOI kring en studie om utländska investeringar i skyddsvärda verksamheter. Utifrån Kommerskollegiums uppdrag att

verka för frihandel har myndigheten eftersträvat en balans mellan å ena sidan säkerhetsaspekter och å andra sidan Sveriges behov av internationell handel och investeringar.

Kommerskollegium har under året lämnat rekommendationer till regeringen angående kommissionens förslag om att införa ett nytt instrument för att hantera konkurrenssnedvridning från utländska subventioner på EU:s inre marknad. Kommerskollegiums utredning låg i stort till grund för regeringens slutliga resonemang och synpunkter.

Tekniska handelshinder och internationellt regulativt samarbete

I Kommerskollegiums uppdrag ingår att främja globalt regulativt samarbete, förebygga uppkomsten av nya och ta bort befintliga onödiga tekniska handelshinder.

Under året har kollegiet deltagit vid möten i WTO:s kommitté för tekniska handelshinder (TBT-kommittén) och fortsatt arbeta för ökad samordning av TBT-relaterat utvecklingssamarbete. Detta ledde bland annat till att kollegiet fick möjlighet att presentera sitt arbete för WTO:s medlemsländer i samband med TBT-kommittén.

På nationell nivå arbetar kollegiet aktivt med att förebygga handelshinder och bidra till ett starkt handelssystem genom Forum för tekniska regler där vi sprider kunskap om regulativa utmaningar på aktuella områden till bland annat branschorganisationer och myndigheter. Eftersom mötet under 2020 hölls digitalt är vår bedömning att vi har nått ut till flera deltagare runt om i landet, vilket är positivt.

Under året anordnade kollegiet ett webbseminarium riktat till företag för att ge information om verktyg för att förebygga handelshinder, bland annat om WTO:s databas för anmälningar av TBT- och SPS⁵ åtgärder (Eping). Seminariet resulterade bland annat i fler registrerade svenska användare i Eping.

OECD

Under året har Kommerskollegium deltagit på möten i OECD:s handelskommitté – två möten i själva handelskommittén och fyra möten i dess arbetsgrupp. Kommerskollegium har lett arbetet med att förbereda underlag och svenska positioner för mötena. I samband med vårens möte i handelskommittén ansvarade Kommerskollegium även för att ta fram svenska prioriteringar vad gäller utformningen av Handelskommitténs program för 2021-2022: *Program for work and budget*. Likt tidigare år

⁵ Sanitära och fytosanitära

har vi fortlöpande haft möjlighet att presentera kollegiets utredningar och rapporter i OECD, vilket gör att våra analyser når ut till målgrupper internationellt.

Handelspolitiska kommittén

Under året har Kommerskollegium bistått Utrikesdepartementet med underlag och analyser inför möten inom ramen för den handelspolitiska kommittén (Trade Policy Committee) inom Europeiska unionens råd.

3.2 WTO

Intresset för WTO och WTO-relaterade frågor har fortsatt varit stort under 2020. WTO-regelverket har fått en roll under coronapandemin och det finns fortsatt fokus på krisen inom organisationen och olika handelspolitiska händelser och processer med koppling till WTO.

Under året har kollegiet arbetat för att sprida kunskap om WTO och möta intresset för WTO-frågor. Detta har gjorts genom kontakt med media och företag och deltagande i ett av årets stora handelspolitiska arrangemang, *Geneva Trade Week*. Kollegiet har även haft ett väl fungerande samarbete med Utrikesdepartementet kring WTO-frågor och löpande försett departementet med underlag, som legat till grund för svenska prioriteringar inom EU-samarbetet och WTO.

Beträffande de pågående WTO-tvisterna om flygplanssubventioner i EU respektive USA tog kollegiet tog fram underlag till Utrikesdepartementet om vilka importintressen som riskerade att skadas vid införandet av motåtgärder. I EU:s slutliga motåtgärder mot varor från USA var dessa synpunkter beaktade. När EU införde åtgärderna informerade kollegiet näringslivet om vilka varor som omfattades.

I WTO pågår plurilaterala förhandlingar för att förbättra villkoren för e-handel vilken är en del i att öppna upp och stärka det multilaterala handelssystemet. Sverige representeras av EU-kommissionen i förhandlingarna men Utrikesdepartementet bevakar och arbetar för att föra fram svenska intressen. Under året har Kommerskollegium följt förhandlingarna och i enskilda fall bistått Utrikesdepartementet med hjälp att bevaka möten. Kommerskollegiums analyser från tidigare år ligger även till grund för svenska positioner.

3.3 Regionala och bilaterala frihandelsavtal

Förhandlingar med Storbritannien efter brexit

Brexitarbetet under 2020 har präglats av täta kontakter med framförallt Utrikesdepartementet, men även näringsliv och media.

Kommerskollegium har löpande bidragit med analyser och underlag i förhandlingarna med Storbritannien, i allt från arbetet med förhandlingsmandatet till analysen av de färdiga avtalstexterna. Arbetet har ofta direkt eller indirekt varit en central del i svenska prioriteringar i förhandlingen. Efter att förhandlingen avslutades genomförde Kommerskollegium en första granskning av förhandlingstexterna vilket utgjorde en del av underlaget till riksdagens beslut att godkänna frihandelsavtalet med Storbritannien.

I promemorian *Handelseffekter av Storbritanniens utträde ur EU – sammanfattning av utkast till tekniskt bakgrundspapper från OECD* sammanfattade Kommerskollegium de då ännu opublicerade resultaten av OECD:s simuleringar av effekterna för Storbritannien och EU samt av underhandsresultat för effekterna för Sverige.

Under hela året har Kommerskollegium även deltagit vid olika evenemang anordnade av framförallt handelskammare och näringslivsorganisationer, från norr till söder i landet. Fokus har oftast varit på förhandlingsläget och vilka förberedelser företag kan göra. Kommerskollegium har även medverkat i media med budskap om företagens förberedelser samt anordnat ett eget digitalt seminarium tillsammans med Tullverket. Det inspelade seminariet har fått ytterligare spridning genom publicering i sociala kanaler.

Övriga förhandlingar

Kommerskollegium har i uppdrag att följa och analysera EU:s pågående förhandlingar om bilaterala och regionala frihandelsavtal. En central del i arbetet är löpande analysarbete där kollegiet bistår Regeringskansliet med granskning av utkast och bud, vilka ligger till grund för Sveriges förhandlingsposition. Vi har bidragit med granskning av tullbud och tjänstebud i förhandlingen med Australien och Nya Zeeland.

Kommerskollegium har tillsammans med ett tjugotal andra myndigheter och organisationer i uppdrag att samverka mot antibiotikaresistens. Inom ramen för detta samarbete har Kommerskollegium bland annat informerat om myndighetens och Sveriges arbete med att föra in antibiotikafrågan i frihandelsavtal, något som är viktigt för att avtalen ska bidra till att främja en hållbar handel med animaliska livsmedel. Mot denna bakgrund är det positivt att de frihandelsavtal som EU har

förhandlat klart under 2020, med Mercosur och Storbritannien, båda innehåller bestämmelser om samarbete mot antibiotikaresistens.

Implementering av frihandelsavtal

Kommerskollegium har även under 2020 verkat för att frihandelsavtal implementeras och genomförs för att dessa bättre ska kunna användas av företag och andra intressenter. Det har lett till att frågan numera regelbundet omnämns i Utrikesdepartementets ståndpunkter och av EU-kommissionen i tekniska möten med medlemsländer. Kollegiets förslag till ett mer strukturerat samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna har blivit en del av kommissionens arbetsplan om implementering av frihandelsavtal. Kollegiet har under året fortsatt analyserat behovet av genomförandeåtgärder i EU:s avtal med Japan och Kanada och medverkat i ett antal webbseminarier för att informera företag om färdigförhandlade avtal.

3.4 Ärendehandläggning

Ansökningar om tullbefrielser och tullkvoter

Syftet med EU:s system för insatsvaror är att genom tullbefrielser och tullkvoter underlätta tillgången till insatsvaror för att främja EU-företagens konkurrenskraft. Kommerskollegium deltar i kommittéarbetet vid behandling av samtliga ansökningar inom hela EU och Turkiet. Nytt för i år var möjligheten för företag att ansöka om covid-19-relaterade insatsvaror vilket Kommerskollegium informerade om. Under året beslutade kollegiet att lämna in 10 nya svenska ansökningar om tullbefrielse/tullkvot för andra insatsvaror till EU-kommissionen vilket är en minskning mot föregående år 2019, då 18 ansökningar lämnades in efter en stor informationsinsats. Under 2018 respektive 2017 lämnades två respektive fyra ansökningar in. De återkommande ansökningarna visar att systemet används regelbundet av svenska företag och att deras ansökningar resulterar i tullbefrielser och tullkvoter, inte bara för sig själva, utan för hela EU:s tillverkningsindustri avseende de specifika insatsvarorna. Brexit påverkade också arbetet i kommittén vilket innebär att vissa tidigare godkända ansökningar från Storbritannien kunde övertas av andra medlemsstater.

Exempel på ärende

”Ett svenskt företag ansökte till Kommerskollegium om en tullättnad för en insatsvara. Ansökan beviljades av EU. För företaget innebär det under 2020 en tullbesparing på minst 15 000 euro.”

Import- och exportlicenser för industrivaror

Kommerskollegium hanterar import- och exportlicenser för industrivaror. I maj upphörde dock all licenshantering inom området efter ändringar i EU:s regelverk. Kommerskollegium hanterade under året 1 209 licenser att jämföra med 3 618 licenser 2019 och 4 972 licenser 2018.

Exporttillstånd för medicinsk skyddsutrustning

Under våren infördes krav på exporttillstånd för vissa typer av medicinsk skyddsutrustning som en följd av pandemin. Kommerskollegium införde ärendehantering på kort tid och hanterade under några veckor förfrågningar kring exportrestriktionerna och utfärdade tillstånd för export av skyddsutrustning till tredje land.

Tillståndsgivning enligt handelssanktioner

Kommerskollegium har vissa uppgifter som behörig myndighet för ekonomiska sanktioner. Vid slutet av 2020 ansvarade Kommerskollegium för sanktioner gentemot elva länder. Det rör i huvudsak två typer av sanktioner: handelsrestriktioner och finansiella restriktioner riktade mot juridiska personer.

Kommerskollegium har avslutat 47 sanktionsärenden under året, en minskning jämfört med 54 ärenden 2019 och 114 ärenden 2018. Minskningen följer troligen av förändrade handelsmönster hos berörda företag. Ärendena består framförallt av ansökningar om exporttillstånd och samråd om exporttillstånd för vissa varor och tjänster för export till Ryssland, när ansökan gjorts i ett annat EU-land. Av dessa 47 ärenden utgjorde 20 ansökningar om exporttillstånd till Ryssland inkomna direkt till Kommerskollegium. Under året har Kommerskollegium också deltagit i visst utvecklingsarbete gällande undantag från sanktioner för humanitära insatser i tredje land.

3.5 Kostnader – Ett starkt handelssystem

I tabellen nedan presenteras kostnadsutvecklingen de senaste tre åren för verksamhetsområdet. De totala kostnaderna har minskat under året jämfört med 2019 och 2018. *Analys- och utredningsverksamheten* har minskat väsentligt, framförallt jämfört med 2019. En förklaring till minskningen är att vi på grund av pandemin inte kunnat genomföra resor i den utsträckning som vi gjort tidigare. En annan förklaring är att myndighetens verksamhet fluktuerar både år från år och mellan verksamhetsområdena. Större, mer resurskrävande utredningar genomförs inte varje år alternativt att de genomförs på andra verksamhetsområden.

Informationsuppdraget, *Förmedla och utbyta kunskap*, har minskat under året och den troliga orsaken är relaterad till pandemin. Det har varit svårare att genomföra utbildningar och seminarier på plats och det är inte lika kostsamt att genomföra dessa delar digitalt.

Kostnadsutvecklingen för *Övrig verksamhet* uppvisar en ökning under året jämfört med 2018 och 2019. Här är det framförallt Utrikeshandelsstatistik som uppvisar en stor ökning. Förklaringen är att myndigheten, efter dialog med Utrikesdepartementet, har genomfört en löpande uppföljning av hur utrikeshandeln påverkades av pandemin under 2020. Även arbetet med handelshinder utanför EU ökade under året jämfört med de två åren dessförinnan.

Tabell 3 – Kostnader Ett starkt handelssystem

År	2020	2019	2018
	tkr	tkr	tkr
Analys och utredningar	40 930	46 302	42 399
Varav			
Hållbar utveckling	6 138	5 705	4 777
Skyddsinstrument (antidumpning m.m.)	2 132	2 204	2 332
Regionalt/bilateralt	5 738	6 827	5 310
Tullar, annat än tullärenden	2 599	2 995	1 771
Ursprungsregler	2 907	3 003	2 336
Immaterialrätt	285	962	1 490
Offentlig upphandling	545	1 022	913
WTO-frågor (inkl. tvistlösning)	2 635	2 215	1 064
Investeringar	1 717	1 897	1 843
Jordbruk och SPS	1 975	3 022	3 292
Tekniska regler	4 063	4 622	4 907
Handelsprocedurer	614	1 248	1 353
Handelshinder och marknadstillträde	2 501	2 550	2 415
Tjänstehandel	1 497	2 402	2 764
Övriga analyser och utredningar	5 584	5 627	5 832
Förmedla och utbyta kunskap	2 208	4 491	6 177
Övrigt Ett starkt handelssystem	8 417	5 777	6 155
Varav			
Handelshinder utanför EU	1 870	681	865
Tullsuspensionsärenden m.m.	365	144	148
Licensärenden m.m. (inkl. exporttillstånd)	1 105	1 664	2 005
Utrikeshandelsstatistik	4 657	2 328	2 203
Ekonomiska sanktioner	288	851	829
Tillsyn handelskamrar	112	109	105
Totala kostnader Ett starkt handelssystem	51 555	56 570	54 731

4 Goda förutsättningar för utvecklingsländer

Inom ramen för myndighetens internationella utvecklingssamarbete och med utgångspunkt i Agenda 2030 verkar Kommerskollegium för att stärka handelskompetensen i låg- och medelinkomstländer. Därigenom bidrar myndigheten till bredare och mer självbärande relationer mellan utvecklingsländer och Sverige. Det långsiktiga målet är att skapa goda förutsättningar för utvecklingsländer att delta i internationell handel och bidra till hållbar utveckling. Kollegiet arbetar med huvudsakligen två målgrupper: dels offentliga institutioner, ofta i form av handelsministerier, dels företag som exporterar eller vill exportera till EU och Sverige.

Verksamheten fokuserar på kapacitetsutveckling, både på individuell och institutionell nivå. Utveckling på institutionell nivå är målet för kollegiets bilaterala samarbetsprojekt. Insatserna syftar till att stödja samarbetsorganisationens kapacitet att verka som en effektiv, tillförlitlig och transparent institution på handelsområdet.

För myndighetens internationella utvecklingssamarbete har 2020 inneburit ett år av omställning och utveckling. Nya och digitala arbetsmetoder har utvecklats. Vi har också fördjupat vår kompetens i metoder för kapacitetsutveckling av organisationer. Samarbetsprojekten har i princip helt fått genomföras digitalt under året. För att få det att fungera har vi provat nya digitala verktyg, utvecklat ett digitalt klassrum, och genomfört distansutbildningar. Samtidigt har vi påbörjat planeringen av nya samarbeten i Colombia, Sydafrika och Bolivia. Ett digitalt arbetssätt är något som vi tar med oss in i 2021 och kommer fortsätta att utveckla. Vi kan redan nu se stora möjligheter med att använda digitala verktyg för att effektivisera verksamheten, bidra till ett mer hållbart resande och för att nå bättre resultat inom våra samarbeten. Genom ett mer digitalt arbete kan vi öka vår tillgänglighet och nå fler inom målgruppen när det passar dem, inte minst inom den handelspolitiska utbildningen Trade Academy.

Som en direkt effekt av våra lärdomar från avslutade samarbeten, bland annat Liberia, har Kommerskollegium under året tagit hjälp av externa konsulter för metodutveckling. Ett 20-tal medarbetare som arbetar aktivt inom utvecklingssamarbetet har deltagit i utbildning och/eller individuell coachning för att förbättra sina färdigheter inom förändringsledning och organisationsutveckling. Den nya kunskapen implementeras löpande i pågående och nya samarbeten.

4.1 Open Trade Gate Sweden

Det ursprungliga målet med Open Trade Gate Sweden (OTGS) är att stödja exportörer i utvecklingsländer med information om Sveriges och EU:s handelsregler. Målet har utvidgats till att omfatta mer av marknadsinformation och praktiskt stöd för att få marknadstillträde till Sverige och EU enligt det regeringsuppdrag som myndigheten fick 2019. Större delen av 2020 har verksamheten tillhandahållit stöd digitalt som en följd av covid-19-pandemin.

Under 2020 genomförde Kommerskollegium en informationsinsats på plats i Angola. Dessutom ägde digitala informationsinsatser rum riktade till Belarus, Ecuador, Indonesien, Zimbabwe och Ukraina.

Kommerskollegium har under året publicerat fyra sektorspecifika marknadsrapporter på webbplatsen vilka har laddats ned både från Sverige och andra EU-länder såväl som från många utvecklingsländer. I synnerhet rapporten om färsk frukt och grönsaker har laddats ner i stor utsträckning. En marknadsrapport har i ett fall även använts för en kapacitetshöjande insats riktad till exportörer i Bolivia.

I Sydafrika har Kommerskollegium stöttat det sydafrikanska handelsdepartementet med två projekt. Det ena innehåller en översyn av departementets utbildningsprogram *Global Exporters Passport Program* som riktar sig till små och medelstora företag och där kollegiet i samarbete med sydafrikanska exportfrämjande organisationer under året har producerat nytt utbildningsmaterial. Det andra projektet syftar till att stödja en grupp sydafrikanska producenter av ekologiska livsmedel med att komma i kontakt med svenska importörer och skapa affärsrelationer.

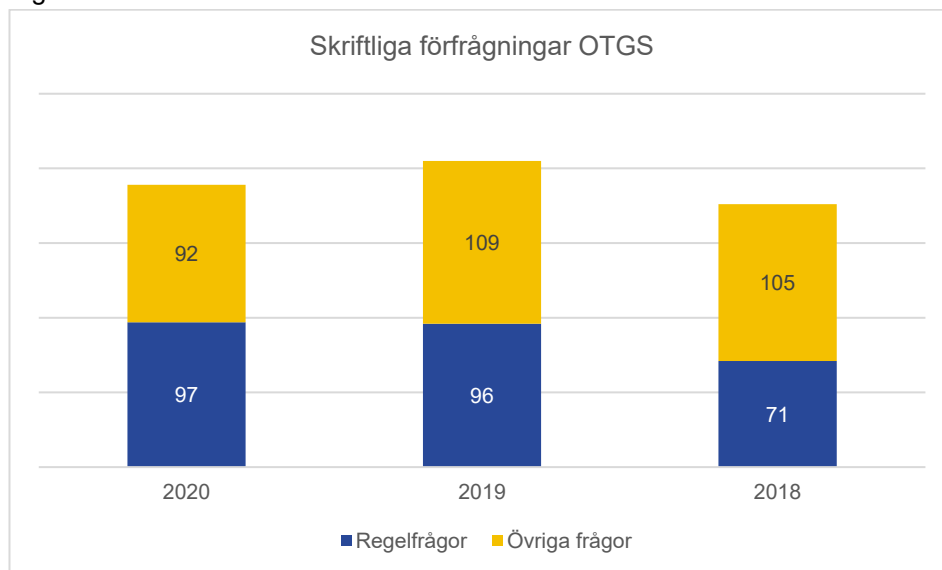
Under året har Kommerskollegium avslutat del I av ett långsiktigt samarbete med Ukraina, samtidigt som ett fortsatt samarbete diskuteras. Vi har där bidragit med exportrelaterad information till en webbportal för ukrainska företag samt informerat ukrainska företag om export till Sverige och EU. Webbportalen lanserades sommaren 2019 och har sedan dess haft drygt 20 000 unika besökare.

I Bolivia har kollegiet startat ett långsiktigt projekt för att stödja SME:s och exportfrämjande organisationer. Marknadsinformation om den svenska marknaden för superfoods som togs fram under året har tillsammans med en utbildning om virtuell försäljning och individuell coachning använts av bolivianska exportörer i deras förberedelser för att träffa svenska importörer.

Kommerskollegium har besvarat företagsfrågor om regler och krav vid import till Sverige/EU, till exempel om livsmedel. Syftet är att förbättra

kunskapen hos företag i utvecklingsländer. Antalet regelfrågor är i det närmaste oförändrat jämfört med föregående år: 97 ärenden 2020 jämfört med 96 ärenden 2019.

Figur 6

4.2 Internationella samarbetsprojekt

4.2.1 Utbildningsprogrammet Trade Academy

Under året avslutades den fjärde omgången av Kommerskollegiums utbildningsprogram Trade Academy, med 22 deltagare från 9 länder. Det är en ämnesmässigt bred och avancerad utbildning som syftar till att höja kapaciteten hos framförallt tjänstemän som arbetar med handel och handelspolitik i utvecklingsländer. Då deltagarna inte kunde resa till Stockholm som planerat fick den avslutande fasen ställas om till ett digitalt genomförande. Delar av utbildningens innehåll tillhandahölls på en digital plattform, där deltagarna tog del av inspelade föreläsningar, texter och kunskapstester. Andra delar av programmet genomfördes genom digitala träffar där fokus låg på diskussion och gruppövningar.

Även om det digitala genomförandet innebar en del tekniska utmaningarna och inte erbjöd samma förutsättning för lärande som en utbildningsfas genomförd på plats i Stockholm, upplever deltagarna att de haft stor behållning av utbildningen. De anser att innehållet i Trade Academy är relevant för deras arbete och en stor del av deltagarna menar att de ändrat sitt sätt att arbeta till följd av utbildningen. De flesta har också delat med sig av sina lärdomar och ny kunskap med kollegor i sin hemorganisation.

4.2.2 Bilateral samarbetsprojekt

Kommerskollegiums bilaterala samarbeten är efterfrågestyrda och utgår från projektplaner som tagits fram i nära samarbete med samarbetsparterna. Sedan 2019 är vårt fokus på utvecklingsländer som prioriteras inom ramen för svensk biståndspolicy och svenska samarbetsstrategier.

Ecuador

Kommerskollegium samarbetar sedan 2017 med Ecuadors ministerium med ansvar för handelsfrågor i ett projekt som syftar till att stödja implementeringen av landets frihandelsavtal med EU. Projektet omfattar områdena tekniska handelshinder (TBT), handel och hållbarhet och tjänstehandel. Inom TBT och tjänstehandel avslutades samarbetet enligt plan vid årets slut.

Inom TBT-området syftar samarbetet till att stärka ministeriets kapacitet att säkerställa att reglerande myndigheter genomför konsekvensanalyser vid framtagande av tekniska regler. Tidigare under projektet har en vägledning för konsekvensanalyser tagits fram. Under 2020 har arbetet fokuserat på att anpassa vägledningen ytterligare till den organisatoriska struktur som finns i Ecuador. Arbetet har resulterat i ett underlag för revidering av de befintliga verktygen för konsekvensanalyser. Vidare har arbetet under året fokuserat på att färdigställa ett utbildningsmaterial om konsekvensanalyser riktat till reglerande myndigheter. Detta ska användas av ministeriet för utbildning av dessa myndigheter.

Inom ramen för tjänstehandel har samarbetet syftat till att stärka ministeriets kapacitet i tjänsteförhandlingar, och under 2020 har fokus legat på metoder för samråd med näringslivet. Detta har resulterat i att berörda tjänstemän på ministeriet tagit fram en plan för hur de kan arbeta för att involvera näringslivet. Planen inkluderar framtagandet av enkäter och hur dessa ska spridas.

När det gäller handel och hållbarhet handlar samarbetet bland annat om att stärka ministeriet i deras ledande roll i implementeringen av kapitlet om handel och hållbarhet (TSD) i avtalet med EU. Under året har ministeriet fortsatt implementeringen av den handbok om genomförande av kapitlet som tagits fram inom ramen för projektet. Baserat på projektets tidigare aktiviteter har ministeriet tagit initiativ till att institutionalisera samarbetet med de andra statliga aktörerna. Vidare har flera utvecklingssamarbetsprojekt som berör handelsrelevanta hållbarhetsaspekter initierats, och ministeriet har identifierat vilka delar som är relevanta för implementeringen av TSD-kapitlet. Detta visar att ministeriet tar ledarskap för implementeringen, vilket är i linje med

projektets mål. I syfte att nå långsiktiga resultat, och framförallt för att stödja ministeriet i arbetet med att institutionalisera samarbetet med de andra statliga aktörerna, kommer samarbetsprojektet med kollegiet att förlängas i ytterligare sex månader på detta område.

Zambia

Kommerskollegium har sedan 2014 samarbetat med statliga universitet i Zambia. Samarbetet med University of Zambia, Copperbelt University och Mulungushi University avslutades formellt den sista december 2020. Målet med projektet har varit att utveckla och stärka universitetens handelspolitiska utbildningar. Detta har gjorts genom att höja kompetensen hos de lektorer som genomför utbildningen. Under de senaste tre åren har 10 lektorer deltagit i kollegiets utbildningsprogram Trade Academy. En påbyggd del, speciellt riktad till lektorerna, har bidragit till ökad förståelse för nya pedagogiska verktyg, något som lektorerna under året har använt med stor självständighet i sin undervisning. Några av lektorerna har under året fått mer inflytelserika roller på sitt universitet och inbjudits av den zambiska regeringen att medverka i olika samverkansfunktioner.

Vidare har kollegiet tillsammans med universiteten färdigställt ett undervisningsmaterial om handelspolitik och utveckling. Undervisningsmaterialet har i elektronisk form använts av alla tre universitet. University of Zambia har under året även startat ytterligare en handelspolitisk kurs där kursmaterialet använts. Handelsministeriet i Zambia har under året byggt vidare på det stöd som kollegiet gett till statliga universitet genom att initiera kurser i handelspolitik och utveckling på tre privata universitet dit kursmaterialet också har spridits.

För att projektets resultat ska bibehållas på sikt har universiteten och ministeriet i en avsiktsförklaring åtagit sig att fortlöpande upprätthålla kursmaterialet och att hålla kapacitetshöjande insatser för ytterligare lektorer på de tre universiteten.

Diskussionerna med handelsministeriet i Zambia för att inleda ett långsiktigt samarbete inom området tekniska handelshinder har rört sig sakta under året delvis på grund av utmaningar relaterade till covid-19-pandemin och omställning till ett digitalt arbetssätt, men också på grund av flera personalförändringar på ministeriet. Situationen har inneburit att nya kontakter behövt etableras. Arbetet med en projektplan har fortgått och ambitionen är att ett samarbete ska kunna inledas under 2021.

Bangladesh

Sedan 2018 arbetar Kommerskollegium tillsammans med samarbetsparter i Bangladesh för att få till stånd ett nytt samarbetsprojekt. Planen med att starta arbetet under året och utstationera personal i Dhaka försenades på grund av covid-19-pandemin. Förberedelserna fortgår dock digitalt.

Utgångspunkten för samarbetet har varit det faktum att Bangladesh till följd av sin ekonomiska utveckling kommer att fasas ut från FN:s grupp om minst utvecklade länder 2024, vilket med största sannolikhet kommer att ske trots viss ekonomisk nedgång för landet till följd av covid-19-pandemin. I samband med utfasningen förlorar landet viktiga tullnedsättningar och andra handelsförmåner inom ramen för WTO-systemet. Som följd ser Bangladeshs regering ett behov av att stärka landets kapacitet i att förhandla frihandelsavtal med viktiga handelspartners.

Colombia

Kommerskollegium har under året fortsatt arbetet med att utforma ett nytt bilateralt samarbete med Colombia, med fokus på tekniska handelshinder.

För att ytterligare undersöka efterfrågan och identifiera potentiella mål för samarbetsprojektet har kollegiet tillsammans med Colombias handelsministerium under året tagit fram en förstudie och anordnat ett antal workshoppar. Under workshopparna har samarbetsparterna utbytt erfarenheter, arbetsmetoder och identifiera utmaningar inom området. Detta arbete kommer att ligga till grund för det fortsatta arbetet med projektplanering under 2021.

Ukraina

Kommerskollegium har under året genomfört en insats inom ramen för ett större program i Ukraina, som finansieras av USAID. Syftet med programmet är att stödja landets demokratiseringsprocess.

Ukraina är svarande i ett antal investeringstvister och processerna är mycket kostsamma. Särskilt dyrt är det att anlita externa ombud. Av denna anledning fick kollegiet i uppdrag att ge förslag till hur det team som försvarar staten i investeringstvister kan organiseras och hur relationen till externa ombud kan utformas för att processerna ska kunna genomföras på ett effektivare och billigare sätt. De konkreta rekommendationer som gavs av kollegiet kommer att tas vidare i det pågående projektet.

4.3 Intäkter och kostnader – Utvecklingssamarbetet inklusive OTGS

De totala kostnaderna för utvecklingssamarbetet och OTGS har minskat under 2020 med 10–11 procent jämfört med de två föregående åren. En anledning är att myndighetens Sida-finansierade samarbetsprojekt avslutades 2019. En annan viktig förklaring är att pandemin har haft en omfattande påverkan på verksamheten. Reseavrådan innebär att inga resor kunde genomföras vilket bland annat har försenat myndighetens samarbetsprojekt i Bangladesh, där planen var att ha en utstationerad medarbetare på plats under 2020. Pandemin innebär också att myndighetens handelsutbildning *Trade Academy* fick genomföras digitalt istället för på plats i Sverige, vilket har minskat kostnaderna väsentligt jämfört med tidigare år.

OTGS uppdrag utvidgades under 2019 och i samband med det utökades biståndsanslaget med 1 500 tkr. Under 2020 utökades anslaget med ytterligare 2 000 tkr. Trots att OTGS verksamhet har påverkats av pandemin, framförallt av reseavrådan, har verksamheten fortsatt byggts ut under året och uppvisar ökade kostnader jämfört med 2018 och 2019.

Tabell 4 – Intäkter och kostnader utvecklingssamarbetet och OTGS

År	2020	2019	2018
	tkr	tkr	tkr
Intäkter av anslag	20 240	20 530	17 401
Övriga intäkter	34	2 286	5 229
Summa intäkter	20 275	22 816	22 630
Kostnader			
Liberia-projektet	26	2 396	5 009
Trade Academy	1 641	3 462	4 179
Ukraina	0	26	203
Ecuador	618	1 716	2 100
Zambia handelsutbildning	1 059	1 455	1 403
Zambia TBT	274	791	595
Bangladesh	1 461	2 000	655
Colombia	523	657	0
Externa uppdrag (till exempel från Swedac)	0	0	225
Programutveckling, övriga mindre insatser	3 361	2 101	2 388
Projektadministration⁶	1 795	1 344	
OTGS	9 518	6 978	5 879
Summa kostnader	20 275	22 926	22 636
Resultat	0	-110	-6
Akkumulerat resultat (inkl. årets resultat)	102	102	212
Medel som erhållits från statsbudgeten	100	0	0
Lämnade bidrag	100	0	0

⁶ Posten särredovisas från och med 2019 för att underlätta vid planering och uppföljning. Tidigare år var kostnaden redovisad på de olika projekten varför inga jämförelsetal finns i tabellen för 2018.

5 En väl fungerande myndighet

5.1 Övergripande kommunikationsarbete

5.1.1 Publikationer

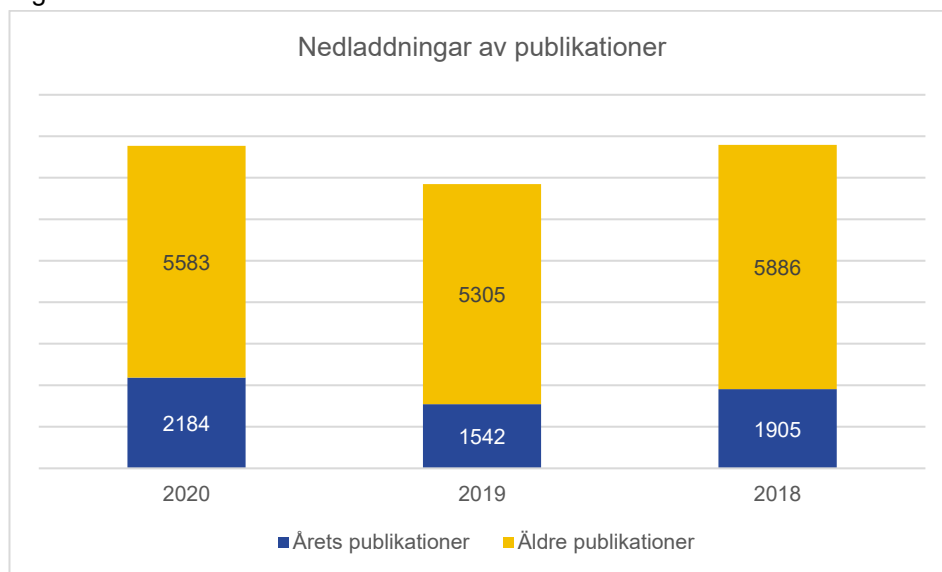
Under 2020 gav Kommerskollegium ut 17 publikationer: 12 rapporter, 4 årsrapporter och 1 vägledning. Vägledningen riktar sig till myndigheter och kommuner. Antalet nedladdningar av publikationerna är ett mått dels på vår kommunikation, dels på det externa intresset för ämnet.

Av rapporterna som publicerades under 2020 gjordes flest nedladdningar av:

1. Trade and Gender Equality – the role of trade policy
2. Border Carbon Adjustments – an analysis of trade related aspects and the way forward
3. Trade barriers to goods and services important for climate action – and opportunities for reform.

Av figuren nedan framgår att inte bara årets publikationer väcker intresse utan att merparten av nedladdningarna rör publikationer från tidigare år.

Figur 7⁷

⁷ Nytt diagram samt ny mätmetod fr.o.m. 2020 (Google Analytics istf. Vizzit). I diagrammet redovisas antal antalet nedladdningar av publikationen från kommerskollegium.se. Tidigare mätte vi alla gånger en fil laddades ner/anropades, oavsett var begäran kom ifrån.

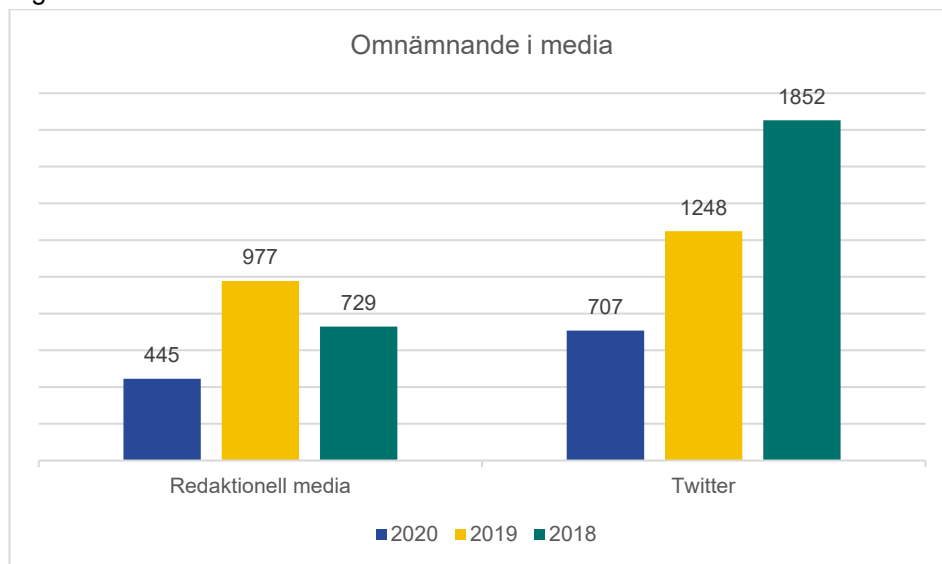
Antalet nedladdningar är baserat på antalet unika nedladdningar (antalet besöksessioner då en nedladdning gjordes minst en gång) från vår webbplats.

5.1.2 Media

Vårt mediearbete går ut på att Kommerskollegium ska ses som en aktiv, trovärdig och tillförlitlig källa för de redaktionella medierna, så att de vänder sig till oss för att få våra kommentarer, bedömningar och kunskap. Syftet är att medierna, läsare, lyssnare och tittare ska få korrekt, saklig och aktuell kunskap om våra frågor. Antalet inslag och artiklar är till viss del beroende av frågornas allmänna intresse, men också av vår förmåga och beredskap att arbeta gentemot medier.

Figuren nedan visar hur många gånger Kommerskollegium har nämnts i svenska redaktionella medier och Twitter under året⁸.

Figur 8

Redaktionell media

År 2020 publicerades det 445 artiklar och inslag i svensk redaktionell media. Jämfört med 2019 är detta en halvering. Vi bedömer att huvudförklaringen är att coronapandemin tog stor del av medieutrymmet under mars–maj och under slutet av september–november samt att TT inte har skrivit om bland annat Kommerskollegiums kvartalsrapporter om Sveriges utrikeshandel.

De frågor där Kommerskollegium syntes mest under året gäller samebyn Girjas upplåtande av jakt- och fiskerätt i relation till EU-rätten, brexit och

⁸ I tidigare årsredovisningar har även antalet omnämnanden på Facebook redovisats. Det görs inte i år, eftersom vi inte längre arbetar aktivt med Facebook-kontot.

EU:s och Storbritanniens framtida relation samt coronavirusets effekter på handelsströmmarna.

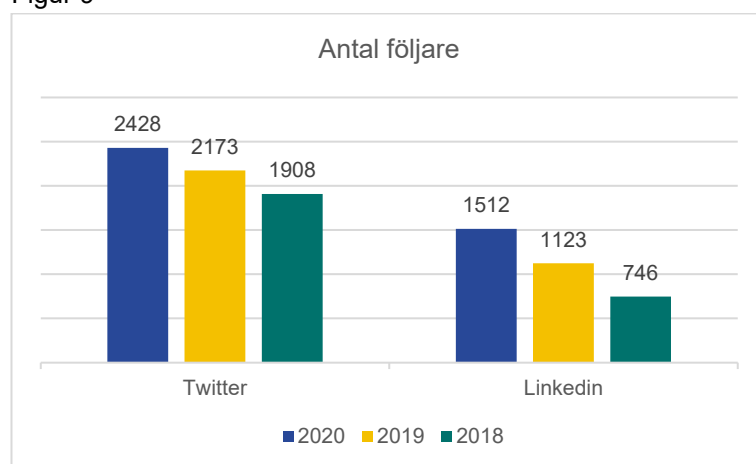
Sociala medier

Kommerskollegium använder främst två sociala kanaler, Twitter och LinkedIn. De sociala kanalerna används för att skapa öppenhet och transparens kring vår verksamhet, bygga förtroende för våra experter och för att sprida kunskap i form av nyheter, intervjuer, infografik, film och publikationer.

Liksom för de redaktionella medierna har antalet omnämnananden om Kommerskollegium på Twitter gått ned (-43 procent). Förklaringarna till detta kan vara desamma som redovisats för redaktionell media. Det kan också bero på att flera medarbetare, som har varit aktiva med egna konton på Twitter och därmed genererat omnämnananden, har gått över till annan arbetsgivare.

Av figuren nedan framgår att antalet följare av våra konton på Twitter och LinkedIn obrutet fortsätter att öka – antalet följare på Twitter (+12%) och LinkedIn (+34%) mellan 2019 och 2020.

Figur 9

5.1.3 Webben

Den 17 februari 2020 lanserade Kommerskollegium sin nya webbplats kommerskollegium.se. Det är en helt ny webbplats med ny form, nya funktioner, ny struktur och nya eller bearbetade texter. Den är anpassad till flera olika typer av mobila enheter för att tillgodose behovet hos fler besökare. Den tillmötesgår dessutom de behov som besökare med till exempel funktionsnedsättning har när de tar del av webbinformation. Vi arbetar för att webben ska upplevas som trovärdig, relevant, lyhörd och pedagogisk.

Webbplatsen har fokus på följande målgrupper:

- De som har behov av stöd och kunskap i utövningen av EU-rätten
- De som har behov av kunskap och stöd för att bedriva internationell handel
- De som söker kunskap om frihandel (inklusive svensk utrikeshandel) och EU:s inre marknad
- Företag i utvecklingsländer som vill exportera till Sverige och EU

På en webbövergripande nivå kan vi under 2020 se en stabil ökning i både räckvidd och engagemang jämfört med 2019.

För att förbättra besökarens upplevelse på webben, och möjlighet att hitta dit, följer vi med olika verktyg regelbundet upp kvalitet, tillgänglighet och hur våra webbsidor rankas i sökmotorerna.

Kvalitet

Jämfört med offentlig sektor presterar kommerskollegium.se bättre (98 jämfört med 83,2 av 100) när det gäller kvalitet. Störst vikt läggs här vid användarens upplevelse, till exempel att länkar ska fungera och det inte ska finnas element som gör webben långsam. Exempel på annat som granskas och poängsätts är stavning, läsbarhet, nya och uppdaterade sidor samt förekomst av länkar till osäkra webbsidor.

Tillgänglighet

Webbplatsen ska vara tillgänglig så att personer som behöver använda hjälpmedel för att ta till sig webbinformation ska kunna ta del av vår webb. När det gäller tillgänglighet ligger kommerskollegium.se bättre till än offentlig sektor: 87,1 jämfört med 73,8 av 100. Motsvarande mätvärde för vår förra webbplats, kommers.se, var 63.

5.1.4 Nyhetsbrevet

Utrikeshandelsnytt, Kommerskollegiums nyhetsbrev för företag, utkom med 13 nummer under 2020. Antalet prenumeranter var cirka 3 000. Nyhetsbrevet spreds även via sociala medier och Kommerskollegiums webbplats. Nytt för 2020 var att prenumeranterna inbjöds till två företagsinriktade seminarier som Kommerskollegium arrangerade.

5.1.5 Studiebesök från skolor

Ett sätt för Kommerskollegium att förmedla kunskap om handel är att ta emot skolklasser. Under 2020 hade Kommerskollegium 12 besök, vilket innebar möten med ungefär 350 elever. Detta är en betydande minskning jämfört med 2019 vilket till fullo beror på pandemin. Kärnan i

skolmaterialet är publikationen *Varför handlar vi med omvärlden?* där syftet är att gymnasieelever ska få ökad kunskap om internationell handel. Under 2019 beställdes nästan 20 000 exemplar av publikationen.

5.2 Kompetensförsörjning

I detta kapitel redovisas de åtgärder som Kommerskollegium har vidtagit för att säkerställa att vi har kompetens för att fullgöra myndighetens uppdrag.

För att Kommerskollegium ska kunna leverera relevanta analyser krävs ett oavbrutet och aktivt arbete med att utveckla vår kompetens. Nya uppdrag, att ställa om verksamheten samtidigt som den löper på och förändringar av inarbetade samarbetsformer och arbetssätt är exempel på sådant som påverkat kompetensförsörjningen under året, förändringar och händelser som till stor del beror på pandemin. Åtgärderna för att säkerställa myndighetens kompetens är under 2020 framför allt kopplade till en god arbetsmiljö, upprätthållandet av det viktiga enhetsöverskridande arbetet samt intern kunskapsdelning.

En god arbetsmiljö

Pandemins påverkan på arbetsmiljön har varit stor. Kommerskollegium har under 2020 gått från en arbetssituation där samtliga medarbetare arbetade på plats på vårt kontor till ett läge där alla till största delen arbetar från sina hem. Det har ställt stora krav på arbetsmiljön, framför allt när det gäller ergonomin men också på den digitala arbetsmiljön där samarbetsformer och tillgången till fungerande digitala verktyg påverkar arbetsmiljön. En god arbetsmiljö är avgörande för att behålla kompetens och utveckla verksamheten. Det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs i samverkan med medarbetarna som en integrerad del i verksamheten. Under 2020 har vi genomfört en stor satsning på att utveckla vårt systematiska arbetsmiljöarbete. En utbildningsinsats genomfördes där samtliga medarbetare har utbildats i grundläggande arbetsmiljö i två steg, båda helt digitala. Kommerskollegiums arbetsmiljöpolicy har också uppdaterats. Arbetsmiljö och hälsa är en stående punkt på agendan i myndighetens samverkansgrupp där arbetsgivare, fackligt förtroendevalda och huvudskyddsombud ingår. Samverkansgruppen har beslutat om tätare intervall för sina möten under perioden med hemarbete.

Enhetsöverskridande arbete och intern kunskapsdelning

Kommerskollegiums analyser, utredningar och projekt genomförs så gott som alltid genom ett samarbete mellan medarbetare på olika enheter och med olika kompetenser. Ur kompetensförsörjningssynpunkt är det här

arbetssättet viktigt, då det ger möjlighet för olika synsätt att mötas, vilket främjar nya tankar och kan ge både ett djupare och bredare slutresultat.

Digitalt samarbete kräver nya kunskaper och verktyg. Flera åtgärder har genomförts för att möta den digitala omställningen; vi har bland annat köpt in flera digitala verktyg. Genom löpande medarbetarundersökningar under året har vi på olika sätt arbetat för att förbättra och underlätta informationsspridning och samarbete internt. Intranätet är en viktig informationskanal där vi utökat antalet nyheter, arbetat fram ett koncept där medarbetare berättar om sin vardag och GD har startat en intern blogg.

Vårt inarbetade forum för internt lärande och kunskapsutbyte, *Fredagsforum*, har övergått till ett helt digitalt forum. Syftet med *Fredagsforum* är att dela kunskap med varandra internt genom öppna och informella diskussioner om aktuella ämnen för verksamheten. Årets forum har behandlat aktuella frågor från alla målområden.

Kommerskollegiums sammantagna bedömning är att de åtgärder som vidtagits bidrar till att nå verksamhetsmålen. Genom att investera i en god arbetsmiljö och samarbeta över enhetsgränser och prioritera den interna kunskapsdelningen är kollegiet en lärande organisation där kompetensen kommer verksamheten till nytta.

5.3 Målgruppen näringslivet och Riksrevisionens granskning

Under 2020 fortsatte Kommerskollegium sitt strategiska arbete gentemot målgruppen näringslivet. Arbetet innefattade bland annat en kartläggning av andra aktörer och intressenter inom liknande områden. Kollegiet formulerade även de tjänster som myndigheten tillhandahåller för företag. Detta arbete ligger i sin tur till grund för målgruppsundersökningar som planeras för 2021, ett arbete som ska utmynna i en målgruppsstrategi.

Arbetet kan ses mot bakgrund av Riksrevisionens effektivitetsgranskning av Kommerskollegiums hantering av handelshinder, som överlämnades till riksdagen i mars 2020. I rapporten lyfts bland annat att kollegiet bör öka företags kännedom om Kommerskollegium och utveckla informationshämtningen från företag.

5.4 Informationssäkerhet

Under 2020 har Kommerskollegium inom ramen för sitt systematiska informationssäkerhetsarbete granskat samtliga IT-system. Myndigheten har under året löpande genomfört riskbedömningar i informationssäkerhetsfrågor vid myndighetens informationssäkerhetsråd.

Kommerskollegium har i enlighet med säkerhetsskyddslag (2018:585) reviderat myndighetens säkerhetsskyddsanalys och säkerhetsskyddsplan. Myndigheten har vidare genomfört ett analysarbete inför ikraftträdandet av Myndigheten för samhällsskydd- och beredskaps nya föreskrifter på informationssäkerhetsområdet⁹ och påbörjat arbetet med att genomföra en myndighetsövergripande risk- och sårbarhetsanalys. Åtgärderna bedöms ha lett till ett stärkt informationssäkerhetsarbete.

5.5 Praktikplatser i staten

Kommerskollegium har i uppdrag att ställa praktikplatser till förfogande åt personer med funktionsnedsättning och nyanlända (via Arbetsförmedlingen). Kollegiet anmälde praktikplatser till Arbetsförmedlingen men fick inga matchande praktikanter. För att få praktikanter på plats hade vi löpande kontakt med *Korta vägen* och andra projekt via universitet och högskolor.

5.6 Stiftelsen

Kungl Kommerskollegii 1 novemberstiftelse var från början en fond som bildades under 1920-talet. Under 2018 registrerades fonden som en stiftelse och ett godkännande erhöles från länsstyrelsen i Stockholm att förbruka stiftelsens tillgångar, ca 186 tkr. Även om stiftelsen är en egen juridisk person är den starkt förknippad med kollegiet eftersom syftet är att tillgångarna ska användas för kollegiets personal för att främja sammanhållningen bland personalen och därmed förbättra arbetsmiljön. Stiftelsens styrelse har beslutat att kollegiets personal ska erbjudas ett urval av olika aktiviteter i enlighet med stadgarna. På grund av pandemiläget har väldigt få aktiviteter kunnat genomföras.

5.7 Publikationer under 2020

Rapporter

- The Future of EU Trade Policy – a programme for action
- Covid-19 och den fria rörligheten – preliminära lärdomar från hälsokrisen
- Analys av frihandelsdelen i associeringsavtalet mellan EU och Mercosur
- Improving economic resilience through trade – should we rely on our own supply?
- Trade barriers to goods and services important for climate action – and opportunities for reform

⁹ MSBFS 2020:6, 2020:7 och 2020:8

- Platform Liability in the EU: A Need for Reform?
- Border Carbon Adjustments – an analysis of trade related aspects and the way forward
- The Use of Industrial Subsidies by Major Economies – economic and legal perspectives
- En osäker omvärld – så påverkas svenska företags internationella strategier av växande protektionism
- Rules of Origin for the 21st Century – including services, digitalisation, sustainability and a more user-friendly approach
- Made in EU – how country of origin labelling affects the internal market
- Trade and Gender Equality – the role of trade policy

Guider

- Icke-bindande offentliga åtgärder och EU-rätten – en vägledning för myndigheter och kommuner

Årsrapporter

- Årsrapport: Anmälningsproceduren enligt tjänstedirektivet under 2019
- Årsrapport 2019: Ett europeiskt remissförfarande som förebygger otillåtna handelshinder – anmälningar av tekniska föreskrifter
- Årsrapport 2019: Solvit Sverige – hjälper företag och personer lösa problem med fri rörlighet inom EU
- Årsrapport 2019: Kommerskollegiums bidrag till målen i Agenda 2030

6 Finansiell redovisning

- Resultaträkning
- Balansräkning
- Anslagsredovisning
- Tilläggsupplysningar och noter

RESULTATRÄKNING

(tkr)	Not	2020	2019
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	104 490	108 481
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	119	2 604
Intäkter av bidrag	3	426	1 088
Finansiella intäkter	4	2	8
Summa		105 036	112 181
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-79 917	-79 996
Kostnader för lokaler		-12 832	-12 535
Övriga driftkostnader	6	-11 425	-18 926
Finansiella kostnader	7	-2	-35
Avskrivningar och nedskrivningar		-861	-799
Summa		-105 036	-112 291
Verksamhetsutfall		0	-110
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		4 300	4 200
Lämnade bidrag	8	-4 300	-4 200
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	9	0	-110

BALANSRÄKNING

(tkr)	Not	2020-12-31	2019-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	10	1 641	2 136
Summa		1 641	2 136
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	11	251	156
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	12	689	397
Summa		940	553
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter	13	1 471	2 392
Övriga kortfristiga fordringar	14	4	4
Summa		1 475	2 397
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	15	1 202	2 012
Upplupna bidragsintäkter	16	0	18
Summa		1 202	2 031
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	17	-3 293	1 727
Summa		-3 293	1 727
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	18	16 602	9 032
Summa		16 602	9 032
SUMMA TILLGÅNGAR		18 566	17 875
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	19		
Balanserad kapitalförändring		102	212
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		0	-110
Summa		102	102
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	132	18
Övriga avsättningar	21	1 946	1 792
Summa		2 078	1 810
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	22	2 581	2 689
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		2 596	2 652
Leverantörsskulder		1 300	2 555
Övriga kortfristiga skulder	23	1 231	1 308
Summa		7 709	9 204
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	24	8 662	6 611
Oförbrukade bidrag	25	15	149
Summa		8 677	6 760
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		18 566	17 875

ANSLAGSREDOVISNING

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)		Ing. över- förings- belopp	Årets till- delning enl. regl. brev	Totalt disponi- belt belopp	Utgifter	Utgående över- förings- belopp
	Not					
Uo 24 2:2 Ramanslag Kommerskollegium						
ap.1 Kommerskollegium (ram)	26	-1 143	91 809	90 666	-88 609	2 057
Uo 7 1:1 Ramanslag Biståndsverksamhet						
ap.10 Biståndsverksamhet del till Kommerskollegium (ram)	27	25	22 000	22 025	-20 340	1 685
Summa		-1 118	113 809	112 691	-108 949	3 742

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari eller närmast föregående vardag.

Brytdagen föregående år var den 3 januari.

Efter brytdagen har fakturor överstigande ett halvt prisbasbelopp 2020 (23 650 kr) bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Reglerna om kostnadsmässig anslagsavräkning från 2009 innebär att kostnader inte utgifter, avräknas anslag. Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2019, 609 tkr, har år 2020 minskat med 160 tkr.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt basbelopp och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är ett halvt basbelopp. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod.

Avskrivning under anskaffningsåret sker med ett helt års avskrivning för det som har anskaffats under årets första del och med ett halvt års avskrivning för det som har anskaffats under årets andra del.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Datorer och kringutrustning
5 år	Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter Förbättringsutgifter på annans fastighet Maskiner och tekniska anläggningar Övriga kontorsmaskiner
6 år	Inredningsinventarier

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.
Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Övriga upplysningar

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare / styrelseuppdrag

	Ersättning i tkr
Vikarierande generaldirektör Pernilla Trägårdh t o m 2020816	995
Inga förmåner	
Generaldirektör Anders Ahnlied fr om 20200817	487
Inga förmåner	

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2020	2019
Totalt	1,3%	3,3%
Andel 60 dagar eller mer	28,8%	54,2%
Kvinnor	1,6%	3,2%
Män	0,9%	3,4%
Anställda - 29 år	-	-
Anställda 30 år - 49 år	1,7%	3,3%
Anställda 50 år -	0,8%	4,2%

Sjukfrånvaro för gruppen anställda -29 år lämnas inte eftersom antalet anställda i gruppen är under tio personer.

Noter (tkr)

Resultaträkning

	2020	2019
Not 1 Intäkter av anslag		
Intäkter av anslag	104 490	108 481
Summa	104 490	108 481
Utgifter i anslagsredovisningen	-108 949	-112 772
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag.	4 300	4 200
Summa	-104 649	-108 572
Saldot består av minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009. Denna post har belastat anslaget men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen.	-159	-91
Intäkter av anslag har minskat med 3 991 tkr mellan åren vilket framförallt beror på pandemins påverkan på kollegiets ekonomi under 2020. Utfallet innebär att Kommerskollegium har ett utgående överföringsbelopp på anslag Uo 24 2:2 ap. 1 på 2 057 tkr. För anslag Uo 7 1:1 ap. 10 uppgår det utgående överföringsbeloppet till 1 685 tkr.		
Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Intäkter av tjänsteexport, enligt kollegiets instruktion	26	2 286
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	93	318
Summa	119	2 604
Minskningen av intäkter av tjänsteexport 2020 beror på att kollegiets avgiftsfinansierade projekt i Liberia avslutades 2019. Minskningen av övriga avgiftsintäkter beror på mindre resande 2020 och därmed minskad ersättning från UD och kommission.		
Not 3 Intäkter av bidrag		
Intäkter av bidrag från statliga myndigheter	383	1 088
Bidrag från övriga	43	0
Summa	426	1 088
Minskningen av bidragsintäkter beror främst på uteblivet bidrag 2020 avseende arbetet med ekonomiska sanktioner. Bidrag från övriga avser medel från Kungl. Kommerskollegii 1:a novemberstiftelse för personalförfrämjande aktiviteter.		
Not 4 Finansiella intäkter		
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	0	1
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	0	6
Övriga finansiella intäkter	2	1
Summa	2	8
Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2020-01-08 varit noll.		

	2020	2019
Not 5 Kostnader för personal		
Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	49 546	49 651
<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	0	0
Sociala avgifter	28 566	28 589
Övriga kostnader för personal	1 805	1 756
Summa	79 917	79 996

Personalkostnaderna är på samma nivå 2020 som 2019. Med beaktande av lönerevision, ökning av den förmånsbestämda ålderspensionenspremien samt en kraftig ökning av förändring av semesterlöneskulden 2020, uppvisar personalkostnaderna en reell minskning mellan åren. Anledningen till att ökningen inte framgår av utfallet beror bl.a. på att kollegiet har haft vakanser på ett par chefspositioner del av 2020.

Not 6 Övriga driftkostnader		
Resor, representation, information etc.	604	4 581
Inköp av varor	1 570	1 520
Köp av tjänster	9 251	12 821
Övrigt	0	5
	11 425	18 926

Minskningen av övriga driftkostnader beror på att färre aktiviteter, främst resor har kunnat genomföras på grund av Covid-19 pandemin och för att IT-kostnaderna minskat mycket i och med byte av leverantör av IT-tjänster.

Not 7 Finansiella kostnader		
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	0	32
Övriga finansiella kostnader	2	3
Summa	2	35

Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2020-01-08 varit noll.

Not 8 Lämnade bidrag		
Tillväxtverket	3 950	3 950
Konsumentverket	250	250
Lämnade bidrag till internationella organisationer	100	0
	4 300	4 200

Lämnade bidrag till internationella org. avser finansiering till ett nätverk där OTGS medverkar och som syftar till att sprida information och kunskap mellan olika OTGS-liknande funktioner i Europa.

Not 9 Årets kapitalförändring		
Underskott i tjänsteexportverksamheten	0	-110
Summa	0	-110

Anledning till att årets kapitalförändring är noll beror på att kollegiet inte har haft någon tjänsteexportverksamhet 2020.

Balansräkning

	2020-12-31	2019-12-31
Not 10 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	6 294	5 356
Årets anskaffningar	98	938
Summa anskaffningsvärde	6 392	6 294
Ingående ackumulerade avskrivningar	-4 159	-3 539
Årets avskrivningar	-593	-620
Summa ackumulerade avskrivningar	-4 752	-4 159
Utgående bokfört värde	1 641	2 136
Den stora minskningen av årets anskaffningar beror på att 2019 införde kollegiet en ny webbplats.		
Not 11 Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	1 501	1 329
Årets anskaffningar	138	172
Summa anskaffningsvärde	1 639	1 501
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 344	-1 329
Årets avskrivningar	-44	-15
Summa ackumulerade avskrivningar	-1 388	-1 344
Utgående bokfört värde	251	156
Not 12 Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	3 317	3 439
Årets anskaffningar	517	0
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-122
Summa anskaffningsvärde	3 834	3 317
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 919	-2 877
Årets avskrivningar	-224	-163
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	121
Summa ackumulerade avskrivningar	-3 144	-2 919
Utgående bokfört värde	689	397
Årets anskaffning avser investering av nya möbler och inredning efter ombyggnation av gemensamma utrymmen i kollegiets lokaler.		
Not 13 Fordringar hos andra myndigheter		
Fordran ingående mervärdesskatt	1 471	1 578
Kundfordringar hos andra myndigheter	0	814
Övriga fordringar hos andra myndigheter	0	0
Summa	1 471	2 392
Not 14 Övriga kortfristiga fordringar		
Övrigt	4	4
Summa	4	4

	2020-12-31	2019-12-31
--	------------	------------

Not 15 Förutbetalda kostnader

Förutbetalda hyreskostnader	792	1 630
Övriga förutbetalda kostnader	409	382
Summa	1 202	2 012

Att förutbetalda hyreskostnader är lägre 2020 än 2019 beror på periodiserad hyresrabatt.

Not 16 Upplupna bidragsintäkter

Upplupna bidragsintäkter inomstatliga	0	18
Summa	0	18

Not 17 Avräkning med statsverket

Anslag i räntebärande flöde

Ingående balans	1 118	-2 089
Redovisat mot anslag	108 949	112 772
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-113 809	-110 384
Återbetalning av anslagsmedel	0	819
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-3 742	1 118

Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag

Ingående balans	609	700
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-160	-91
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	449	609

Summa Avräkning med statsverket	-3 293	1 727
--	---------------	--------------

Not 18 Kassa och bank

Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	16 602	9 032
Summa	16 602	9 032

Räntekontokredit 11 000 tkr.

Not 19 Myndighetskapital

Specifikation förändring av myndighetskapitalet

	Bal kapförändring, avgiftsfin. verksamhet	Kapitalförändring enl resultat-räkningen	Summa
Utgående balans 2019	212	-110	102
Ingående balans 2020	212	-110	102
Föregående års kapitalförändring	-110	110	0
Årets kapitalförändring	0	0	0
Summa årets förändring	-110	110	0
Utgående balans 2020	102	0	102

	2020-12-31	2019-12-31
Not 20 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående avsättning	18	84
Årets pensionskostnad	152	0
Årets pensionsutbetalningar	-38	-66
Utgående avsättning	132	18
Not 21 Övriga avsättningar		
Avsättning för lokalt omställningsarbete		
Ingående balans	1 792	1 643
Årets förändring	154	149
Utgående balans	1 946	1 792
Kollegiet har inte någon beslutad plan för hur beloppet för lokalt omställningsarbete ska användas.		
Not 22 Lån i Riksgäldskontoret		
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
Ingående balans	2 689	2 379
Under året nyupptagna lån	753	1 109
Årets amorteringar	-861	-799
Utgående balans	2 581	2 689
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	4 000	3 500
Lånefinansierade anläggningstillgångar uppgår till 2 581 tkr.		
Not 23 Övriga kortfristiga skulder		
Personalens källskatt	1 231	1 308
Summa	1 231	1 308
Not 24 Upplupna kostnader		
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	7 396	5 742
Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	742	441
Övriga upplupna kostnader	524	428
Summa	8 662	6 611
Ökningen av semesterlöneskulden beror på minskat uttag av semester under året, delvis på grund av myndighetens uppdrag såsom brexit. Det minskade semesteruttaget kan också ha kopplingar till pandemin under 2020.		
Not 25 Oförbrukade bidrag		
Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	15	149
Summa	15	149
varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk inom följande tidsintervall:		
mer än tre månader till ett år	15	149
Summa	15	149

Anslagsredovisning

Not 26 Uo 24 2:2 ap. 1

Kommerskollegium

Anslagsposten får användas för Kommerskollegiums förvaltningsutgifter.

Av anslagsposten avser 8 300 tkr de svenska kontaktpunkterna för tjänster och varor. Det sammanlagda medelsbehovet för Tillväxtverkets och Konsumentverkets åtgärder avseende kontaktpunkten för tjänster har beräknats till 4 200 tkr, varav 3 950 tkr avser Tillväxtverket och 250 tkr Konsumentverket.

Kommerskollegium har under 2020 lämnat bidrag på totalt 4 200 tkr, varav 3 950 tkr till Tillväxtverket och 250 tkr till Konsumentverket.

Enligt regleringsbrevet disponerar Kommerskollegium en anslagskredit på 2 754 tkr.

Anslagssparande från föregående år får enligt regleringsbrevet disponeras med ett belopp om högst 3% av anslaget.

Anslaget är räntebärande. Låneram 4 000 tkr.

Räntekontokredit 11 000 tkr.

Not 27 Uo 7 1:1 ap. 10

Biståndsverksamhet - del till Kommerskollegium

Anslagsposten om 22 000 tkr ska användas för att bedriva handelsrelaterat utvecklingssamarbete samt driva den nationella kontaktpunkten Open Trade Gate Sweden, i enlighet med myndighetens uppdrag såsom det framgår av förordningen med instruktion för Kommerskollegium och i enlighet med regeringens uppdrag till Kommerskollegium (UD2019/11795/HI) att utvidga OTGS verksamhet för att ytterligare underlätta export från utvecklingsländer. Medlen får även användas för expertstöd, metod- och kompetensutveckling, utvärdering, erfarenhetsredovisning och revision av handelsrelaterat utvecklingssamarbete.

Medlen ska användas för handelsrelaterat utvecklingssamarbete i enlighet med regeringens policyer och strategier för internationellt utvecklingssamarbete. Kommerskollegium ska fortsätta att bidra till bredare och mer självbärande relationer mellan utvecklingsländer och Sverige. Medlen får även användas för relaterade förvaltningskostnader. Medlen får endast användas i enlighet med OECD:s biståndskommitté DAC:s riktlinjer för vad som kan klassificeras som bistånd.

Anslagssparande från föregående år får enligt regleringsbrevet disponeras med ett belopp om högst 3% av anslaget.

Anslaget är räntebärande.

Totalt har kollegiet haft utgifter på anslaget om 20 340 tkr, varav 10 723 tkr för det handelsrelaterade utvecklingssamarbetet och 9 617 tkr för OTGS verksamhet.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

(tkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	4 000	3 500	4 000	4 000	4 000
Utnyttjad	2 851	2 689	2 379	843	1 063
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	11 000	10 600	10 597	10 059	8 855
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	0	1	4	1	0
Räntekostnader	0	32	72	73	63
Avgiftsintäkter	119	2 604	5 598	7 267	8 328
Anslagskredit					
Beviljad (Uo 24)	2 754	2 732	2 624	2 583	2 549
Utnyttjad (Uo 24)	0	1 143	0	0	0
Beviljad (Uo 7)	0	0	0	0	0
Utnyttjad (Uo 7)	0	0	0	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande(Uo 24)	2 057	0	715	5 924	3 357
Anslagssparande(Uo 7)	1 685	25	1 374	276	32
Bemyndiganden (ej tillämpligt)					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	83	84	86	81	82
Medelantalet anställda (st)	86	86	90	86	88
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 255	1 327	1 247	1 239	1 254
Kapitalförändring					
Årets	0	-110	-6	-48	-354
Balanserad	102	212	218	265	619

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 22 februari 2021

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Anders Ahnlid', written in a cursive style.

Anders Ahnlid
Generaldirektör